

3 Aruba

Sleuteloverdracht
politieschool

8 Economie

Cuba schaft verschil
tussen nationale en
internationale peso af

10 Wereld

Joe Biden en Kamala
Harris beiden Persoon
van het Jaar

12 Sport

Verstappen:
Minder fouten gemaakt,
constanter geworden

Nulmeting mondzorg brengt uiteenlopende gebreken aan het licht

ORANJESTAD — Een ‘zeer’ verouderde wetgeving, een ethische code die niet bekrachtigd is en geen duidelijke afbakeningen binnen de mondzorgberoepen. De nulmeting mondzorg van de Inspectie Volksgezondheid Aruba (IVA) brengt verschillende gebreken binnen het tandartsenveld aan het licht. Zo zijn er bijvoorbeeld geen vastgestelde protocollen over op welke manier tandartsinstrumenten gesteriliseerd moeten worden.

door onze verslaggever
Bobby Spier

Dat blijkt uit het Eindrapport Mondzorg 2019-2020 dat gemaakt is door de Inspectie Volksgezondheid Aruba (IVA). Die deed het afgelopen jaar een nulmeting op het gebied van mondzorg op het eiland waarbij tandartsen, tandheelkundigen en orthodontisten onder de loep werden genomen. Dit met als doel om het kwaliteitsniveau van de sector in kaart te brengen en de grootste risico's te identificeren.

De bedoeling daarvan is om deze vervolgens bespreekbaar te maken met de betrokkenen in het veld, waaronder de tandartsen zelf, het bestuur van de Aruba Dental Society (ADS), de overheid, het Kwaliteitsinstituut Gezondheidszorg en algemeen zorgverzekeraar AZV. Afgelopen vrijdag is al overlegd met de ADS, bevestigt Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP) aan de *Amigoe*. “(...) hierna zullen andere gesprekken met andere stakeholders volgen, waarna er een stappenplan zal worden opgesteld door de IVA”, maakt hij duidelijk.

Meldingen over miskleunen

De inspectiebezoeken vonden overigens niet onverwachts plaats, wordt duidelijk uit het rapport. Hiervoor werd voorafgaand overlegd met ADS. De reden dat de IVA het onderzoek startte had onder andere te maken met het feit dat zij sinds hun oprichting in 2017 geluiden ontvingen over onregelmatigheden binnen de mondzorg. “Deze meldingen en signalen betreffen voornamelijk onregelmatigheden in deze sector, bijvoorbeeld de miskleunen van tandartsen, orthodontisten, mondhygiënist, tandtechnici en tandprotheticus en/of de aanwezigheid van illegale praktijken. Tevens heeft de Inspectie zelf kunnen waarnemen en ook door signalen van de bevolking, dat er on-

bevoegde personen via onder andere Facebook tandheelkundigen orthodontiediensten aanbieden”, schrijft de IVA. De andere reden dat het onderzoek werd uitgevoerd hield verband met het feit dat nog niet eerder de mondzorg op deze wijze onder de loep was genomen.

Op elkaars terrein

Uit de nulmeting komt een aantal opmerkelijke punten naar voren. Zo bestaat er bijvoorbeeld geen beleid dat duidelijk omschrijft welke handelingen tandarts- en orthodontieassistenten zelfstandig mogen uitvoeren. “Hierdoor bestaan er onenigheden en onduidelijkheden in de taakverdeling, bevoegdheden en verantwoordelijkheden met eventueel gevaar voor de veiligheid van patiëntenzorg”, aldus de IVA. Daarbij bestaat er volgens de IVA sowieso geen duidelijke afbakening tussen bevoegdheden en werkzaamheden binnen de sector. “Men begeeft zich op elkaars terrein. Zo zijn er bijvoorbeeld acht tandartsen/tandheelkundigen die orthodontische handelingen uitvoeren, hetgeen een tandheelkundig specialisme is. Ook zijn er tandartsassistenten die mondhygiënische handelingen verrichten en orthodontistassistenten die beugels plaatsen zonder toezicht van de orthodontist”, concludeert de IVA.

Hoe steriliseren?

Ondanks dat uit het onderzoek naar voren komt dat de meeste tandartsen en tandheelkundigen wel gevaccineerd zijn tegen Hepatitis B, wat je kan oplopen door bloedcontact, werd wel duidelijk dat de mondzorgsector geen beleid heeft als het gaat om infectieziekten. Ook zijn er geen vaste richtlijnen voor het steriliseren van de gebruikte tandartsinstrumenten. Nu worden hiervoor verschillende producten voor reiniging en desinfectie gebruikt. Daar bovenop hebben veel praktijken volgens de IVA geen waste-management

en wordt medisch en niet-medisch afval gewoon bij elkaar gegooid. Ook mist de sector richtlijnen op het gebied van omgaan met röntgenapparatuur en stralingsrisico.

Werken als stagiaire

Maandag verscheen in deze krant al een artikel over het mondzorgdocument. In dat artikel kwam naar voren dat er op het moment meer dan zestien in de regio opgeleide tandheelkundigen onbevoegd hun vak uitoefenen bij tandartspraktijken op het eiland. Dit in afwachting van een lokaal tandartsexamen dat al zeven jaar niet meer wordt georganiseerd. Een paar is in dienst genomen als stagiaire en werkt onder een gedoogbeleid van de Directie Volksgezondheid (DVG). Op de vraag van de Amigoe hoe dit zit, reageert minister Oduber dat het tandartsexamen is stopgezet door de voormalige regering. Dit wegens het feit dat de AruBIG spoedig zou worden ingevoerd. “We zijn nu in 2020 en de gevolgen van het voormalige kabinet zijn hierdoor geërfd. In ieder geval is het Ministerie TVS zich al een tijd aan het inspannen om de AruBIG in te voeren, zodat er een einde komt aan de problematiek van ‘hangende stagiaires’ die geen examens meer kunnen doen”, maakt hij duidelijk.

Inmiddels is voor de tandartsenberoepsgroep recentelijk een landsbesluit geacordeerd waardoor er voor buiten Nederland opgeleide tandartsen voorlopig geen examen georganiseerd hoeft te worden. Bepaalde universiteiten en accreditatieorganen van Canada, de Verenigde Staten, Costa Rica en Colombia worden erkend. Het landsbesluit ligt bij de Directie Wetgeving en Juridische Zaken en moet ook nog afgehandeld worden door de Raad van Advies.

Duidelijke afspraken

Aangezien het een nulmeting betreft, moet dit rapport dus leiden tot verbetering. De IVA schrijft dat zij de bedoeling hebben om samen met de stakeholders een ethische code op te zetten en duidelijke afspraken te maken over bevoegdheden, de rol- en taakverdeling, het aanpassen, vernieuwen en/of vervangen van de wetgeving, het beleid, normen en richtlijnen.

85 jaar La Moderna

ORANJESTAD — Ben ‘Benchi’ Pick figureerde onlangs in de campagne ‘Cumpra Local’ van de regering en vanwege zijn betekenis voor de Arubaanse gemeenschap en als stabiele factor in Mainstreet zette Economische Zaken-minister Xiomara Maduro hem in het zonnetje. Benchi is al bijna vijftig jaar onlosmakelijk verbonden met de kledingzaak La Moderna, een instituut in Mainstreet, dat afgelopen september zijn 85-jarig bestaan vierde. Of eigenlijk viel er niet zoveel te vieren. Net als andere ondernemers kampte de ondernemer met een forse omzetsdaling. Vaste klanten bleven, maar besteedden minder. Pick heeft in zijn lange ondernemersloopbaan echter voor hetere vuren gestaan en wist door hard werken en spaarzaamheid altijd de weg weer naar boven te vinden.

Zie ook pagina 4 ‘Van Lago tot La Moderna: een familiegeschiedenis’.

Faillissement La Linda lijkt onvermijdelijk

ORANJESTAD — Het ziet ernaar uit dat het doek definitief gaat vallen voor winkelcentrum La Linda. Bij het Gerecht in Eerste Aanleg kon vanochtend geen stemming plaatsvinden voor een schuldeisersakkoord, waardoor faillissement onvermijdelijk lijkt, laat bewindvoerder Geert Rep aan de Amigoe weten.

In oktober had de advocaat van het bekende warenhuis een ontwerpakkoord ingediend voor het betalen van alle schuldeisers. Hierop besliste de rechter in een beschikking dat crediteuren van La Linda tot 6 november zouden hebben om hun claims te deponeren bij bewindvoerder Geert Rep.

Daarvoor was surseance van betaling meerdere keren verlengd (tot twee keer toe dit jaar in verband met de coronacrisis). Over dat ontwerp-schuldeisersakkoord zou het gerecht in beraad gaan, om uiteindelijk vandaag tot een beslissing te komen. Om het ontwerpakkoord te bekrachtigen zou

vandaag tweederde van alle crediteuren ermee moeten instemmen. Bovendien moest die tweederde ook nog eens 75 procent van de openstaande bedragen vertegenwoordigen. Van de 26 erkende crediteuren waren er – ook via volmacht – 12 aanwezig. Er moesten 18 crediteuren VOOR stemmen. Dat lukte dus niet, verklaarde bewindvoerder Rep vanochtend aan de Amigoe. Toch heeft de rechter vanochtend niet de trekker overgehaald. De rechter neemt op korte termijn een beslissing, aldus Rep.

Werknemers

Tijdens de zitting waren ook

vertegenwoordigers van de werknemers aanwezig. Een deel van hen was al decennialang in dienst bij het warenhuis en had graag gezien dat faillissement zou worden afgewend en dat zij uiteindelijk alsnog weer aan de bak zouden kunnen. Hun woordvoerder Omaira Britten verklaarde vanochtend aan de pers dat zij zelfs zo ver waren gegaan om een particuliere Joodse stichting in de VS te benaderen om te helpen met het betalen van de crediteuren.

Deze poging liep echter op niets uit omdat de stichting als voorwaarde stelde dat het geld naar de eigenaar

van het bedrijf zou gaan en niet naar de bewindvoerder.

La Linda

Al sinds eind 2018 verkeert het in de jaren dertig door Kalman Hochman gebouwde warenhuis in de Caya Betico Croes in zwaar financieel noodweer. Dit zou te maken hebben gehad met een conflict tussen eigenaar Haime Hochman en andere erven van het bedrijf. Werknemers namen het op voor de directeur en vonden dat hij van de andere erven de kans moest krijgen om delen van zijn vastgoed te kunnen verkopen om zo de schuldeisers tegemoet te kunnen komen en het bedrijf te redden.

Hongkongse mediamagnaat Jimmy Lai aangeklaagd

HONGKONG — De Hongkongse mediamagnaat en pro-democratieactivist Jimmy Lai is vandaag aangeklaagd op grond van de nieuwe nationale veiligheidswet. Hij wordt beschuldigd van het samenspannen met buitenlandse troepen.

Jimmy Lai

“Na verder onderzoek door de Nationale Veiligheidsdienst van de politie, wordt een 73-jarige man beschuldigd van één keer heimelijke verstandhouding met een vreemd land of van externe elementen die de nationale veiligheid in gevaar brengen”, zei de politie in een verklaring.

Jimmy Lai (73), eigenaar van de krant Apple Daily, staat bekend om zijn banden met het kamp dat voor meer democratie strijdt in de voormalige Britse kroonkolonie.

Die staat onder bestuur van een regering die vooral functioneert als marionet van de machthebbers in Peking. Ruim een week geleden werden Lai en twee van zijn medewerkers al aangeklaagd wegens fraude. Volgens gerechtelijke documenten zou het hoofdkantoor van

de krant zijn gebruikt voor doeleinden die niet zijn toegestaan onder het huurcontract voor het gebouw. Honderden agenten voerden in augustus met veel machtsvertoon een huiszoeking uit in het pand, en met name op de redactie van de Apple Daily.

Amerikaanse sancties tegen Turkije op handen

WASHINGTON — De Verenigde Staten staan op het punt sancties op te leggen aan Turkije vanwege diens aanschaf vorig jaar van Russische S-400 luchtverdedigings-systemen. Dat vertellen vier bronnen, onder wie twee Amerikaanse functionarissen tegen persbureau Reuters.

Archieffoto: Het s-400 Triumf Russische luchtafweerpensysteem bij MAK5

De maatregelen zullen de al problematische banden tussen de twee NAVO-bondgenoten naar verwachting verder verslechteren. De lang-

verwachte stap zou ieder moment kunnen worden aange-

kondigd, aldus de bronnen. Turkije liet meteen weten

Top-3 plasticvervuilers 2020: Opnieuw Coca-Cola, Pepsi en Nestlé

BRUSSEL — De Coca-Cola Company, PepsiCo en Nestlé zijn voor het derde jaar op rij uitgeroepen tot grootste plasticvervuilers door de ngo Break Free From Plastic, zo meldt nieuwsagentschap IPS.

Elk jaar analyseren duizenden vrijwilligers de merken achter het zwerfvuil dat overal ter wereld wordt opgeruimd. Ook dit jaar was dat het geval: bijna 15.000 vrijwilligers in 55 landen onderzochten maar liefst 346.494 stukken plastic op zoek naar de fabrikant.

Dat leverde zo'n 5000 merken op met een top-3 die onveranderd is ten opzichte van vorig jaar. Coca-Cola Company staat met stip op nummer één, goed voor 13.834 van de gevonden stukken plastic in 51 van de landen. PepsiCo en Nestlé vervolledigen de top-3, gevolgd door bedrijven als Unilever; Mondelez International, Mars, Procter & Gamble, Philip Morris Inter-

Foto: Shutterstock

national, Colgate-Palmolive en Perfetti Van Melle.

Valse oplossingen

“Het is niet verrassend dat we voor het derde jaar op rij dezelfde merken op het podium zien”, zegt Abigail Aguilar, van Greenpeace Zuidoost-Azië. “Deze bedrijven beweren dat ze de plasticcrisis aanpakken maar ze blijven investeren in valse oplossingen terwijl ze samenwerken met oliebedrijven om steeds meer plastic te produceren.”

Om de vervuilingscrisis echt

aan te pakken, moeten de multinationals hun verslaving aan wegwerpplastic en fossiele brandstoffen stoppen, zegt Aguilar. Volgens het rapport moeten bedrijven de volledige verantwoordelijkheid dragen voor alle kosten die verbonden zijn aan hun wegwerpplastic, ook voor bijvoorbeeld opruimacties, verwerking en schade aan het milieu. Als er niet wordt ingegrepen, kan de productie van plastic verdubbelen tegen 2030 en zelfs verdrievoudigen tegen 2050.

Grieks eiland Astypalaia bant diesel en benzine

LONDEN — Het Griekse eiland Astypalaia verbant diesel en benzine en kiest resoluut voor elektrische auto's. De overheid werkt daarvoor samen met de Volkswagen-groep, die duizend auto's levert. Dat meldt persdienst IPS.

De duizenden zomertoeristen zijn vertrokken en er gebeurt niet veel in de wintermaanden op Astypalaia, een vliedervormig eiland in de Egeïsche Zee. De zowat 1300 inwoners bewerken het land, geven hun witte huizen een lijke verf en maken het eiland klaar voor het volgende zomerseizoen. Maar vanaf dit jaar zal het leven op het eiland er heel anders uitzien. De Griekse regering heeft samen met de Volkswagen-groep een compleet systeem van duurzame energie opgezet op het eiland. Het moet een baanbrekend experiment worden in de strijd tegen de klimaatverandering. Binnen die regeling zal Volkswagen (VW) het eiland voorzien van duizend elektrische voertuigen, ter vervanging van de bestaande 1500 voertuigen met verbrandingsmotor. De politieauto's, ambulances en

busdienst op het eiland worden allemaal elektrisch. De meer dan zeventigduizend toeristen die Astypalaia jaarlijks bezoeken zullen worden aangemoedigd om elektrische auto's, scooters en motoren te huren.

Klimaatneutrale visie

“De politiek, het bedrijfsleven en de samenleving hebben een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid om klimaatverandering te beperken”, zegt Herbert Diess, de ceo van de VW-groep. “Ons langetermijndoel is klimaatneutrale mobiliteit voor iedereen - en met het Astypalaia -project zullen we onderzoeken hoe we die visie kunnen realiseren.” VW wil meer dan tweehonderd particuliere en openbare oplaadpunten op het eiland installeren. Volgens de regering zal Astypalaia zo een pionier worden voor duurzaam toerisme in het

hele land. Nu haalt het eiland nog stroom uit vier dieselgeneratoren, maar binnen twee jaar moet Astypalaia volledig zelfvoorzienend worden. Windturbines en zonnepanelen moeten de verouderde en inefficiënte generatoren vervangen. De Griekse vice-minister van Buitenlandse Zaken, Konstantinos Fragogiannis, spreekt van een nieuwe start voor het eiland. “Elektrisch vervoer en een holistisch, groen en duurzaam actieplan zullen een positieve impact hebben op het dagelijks leven van de eilandbewoners”, zegt hij. “In combinatie met een baanbrekend openbaarvoersysteem maken we van futuristische ideeën werkelijkheid.”

Toerisme speelt een centrale rol in de economie van Griekenland: het land heeft minder dan 11 miljoen inwoners, wordt tegenwoordig door drie keer meer mensen bezocht per jaar. Dat zet de lokale infrastructuur en het milieu aanzienlijk onder druk.

Imago herstellen

VW is naar eigen zeggen vastbesloten om zijn productieprocessen aan te passen en de uitdaging van klimaatverandering het hoofd te bieden. Het bedrijf wil tegen 2025 meer dan een miljoen elektrische auto's per jaar te produceren. De Duitse groep heeft moeite om zijn imago te herstellen na het wereldwijde schandaal in 2015, toen het moest toegeven dat het in de VS bijna 600.000 auto's had verkocht die waren uitgerust met sjoemelsoftware om emissievoorschriften te omzeilen en tests te vervalsen.

VW moest miljarden dollars aan schadevergoeding betalen als gevolg van wat Amerikaanse aanklagers omschreven als een “verschrikkelijke” fraude.

Bezoek onze website

www.amigoe.com

Bij extreme droogte zijn vrouwen kwetsbaarder voor hiv

BRUSSEL — In arme landen lopen vrouwen meer risico op hiv-besmetting in periodes van grote droogte. Door de toenemende voedselonze-kerheid hebben ze sneller risicovolle seksuele contacten, zo meldt nieuwsagentschap IPS.

In arme landen zijn vrouwen oververtegenwoordigd in de hiv-cijfers. Dat heeft voor een deel met klimaatfactoren te maken, hebben onderzoekers van de Amerikaanse Lehigh-universiteit nu vastgesteld. Droogteperiodes leiden tot voedselonze-kerheid en honger. Dat zijn sleutelfactoren waardoor vrouwen sneller risicovolle seksuele contacten hebben. Ze komen dan vaker in kindhuwelijken, prostitutie en transactionele seksuele relaties terecht.

Voedselonze-kerheid
Via een statistische analyse

onderzocht de studie de rechtstreekse en niet-rechtstreekse verbanden tussen voedselonze-kerheid, droogte en hiv-infecties bij vrouwen in minder ontwikkelde landen.

Als de droogte de voedselonze-kerheid doet toenemen, verhoogt dat sowieso de infectierisico's, als gevolg van een tekort aan voedingsstoffen. Maar de onderzoekers zagen ook indirecte, negatieve gevolgen voor de status van meisjes en vrouwen. Ze gaan minder vaak naar school, krijgen meer kinderen en hebben minder toegang tot

Foto: Shutterstock

In arme landen lopen vrouwen meer risico op hiv-besmetting in periodes van grote droogte.

medische zorg. Wanneer hun status verlaagt, gebruiken ze ook minder vaak voorbehoedsmiddelen, wat een rechtstreekse impact heeft op de hiv-besmettingen bij vrouwen.

Kwetsbaarder

“Hoewel er bij veel infectieziekten zoals hiv/aids geen directe link is met het milieu in de transmissiepatronen of vectoren, kunnen rampen zoals droogte nog steeds een aanzienlijke invloed hebben op de sociale omstandigheden die de kwetsbaarheid vergroten”, zeggen de onderzoekers in Social Indicators Research.

De verwachting is dat tegen 2025 1,8 miljard mensen in landen of regio's zullen wonen met onvoldoende water-voorraden. De voedselonze-kerheid en andere gevolgen van droogte zullen toenemen. Dat maakt de kwetsbaarheid van vrouwen voor hiv groter. Eind vorig jaar waren er wereldwijd 38 miljoen mensen besmet met hiv. Meer dan twee derde leeft in Afrika.

Zuidelijk Afrika

In juni waarschuwde Oxford dat voor veertig miljoen mensen in Zuidelijk Afrika honger dreigt. De intense droogte van vorig jaar bracht al voedselonze-kerheid voor 17 miljoen mensen in Malawi, Mozambique, Zimbabwe, Zambia en Zuid-Afrika. Ongeveer 40 procent van de bevolking in de regio leeft al in extreme armoede omdat de voedselprijzen al vijf jaar op rij hoog blijven.

ERA NOBO AVB

Arubaanse vacature band - AVB
Arubaanse vacature band - AVB

Johnson notary services

Ter uitbreiding van onze registergoederen- en familierechtpraktijk zijn wij op zoek naar een: **kandidaat-notaris/notarieel jurist** bij voorkeur met enige jaren werkervaring.

Johnson Notary Services, gevestigd te Aruba, is op zoek naar een gedreven, client-vriendelijke, proactieve en allround kandidaat-notaris c.q. (notarieel) jurist. Sociale en communicatieve vaardigheden zijn bij jou vanzelfsprekend goed ontwikkeld. Verder wordt van jou verwacht dat je minimaal Nederlands en Engels zowel mondeling als schriftelijk uitstekend beheerst. Het beheersen van Papiaments en Spaans strekt tot de aanbeveling. Je bent ook flexibel, integer en stressbestendig.

Wij bieden een voltijdsbetrokking in een gezellig team met een diverse praktijk.

Het accent zal komen te liggen op de registergoederen- en familierechtpraktijk.

Spreek deze vacature jou aan? Neem dan contact op met ons kantoor door het toezenden van je sollicitatie met cv per e-mail naar de heer Audrick Croes (acroes@johnsonnotary.com). Hij is telefonisch bereikbaar via (297) 2809950/ 7304821 / 7305274 voor meer informatie. Je sollicitatie is welkom tot uiterlijk 24 december 2020.

Een nadere omschrijving van ons notariskantoor en onze medewerkers kun je vinden op onze website www.johnsonnotary.com.

Geachte lezers,

Vanaf 1 januari 2020 is de abonnementsprijs van Amigoe Aruba 38 Florin geworden.

Klanten die een automatische of doorlopende betalingsopdracht bij de bank hebben, worden hierbij vriendelijk aan herinnerd om deze opdracht z.s.m. aan te passen. Voor meer informatie over openstaande saldo's en rekeningen kunnen klanten een email naar abonementaruba@amigoe.com sturen of 582 4333 bellen.

Vanaf 1 januari 2021 kunnen abonnementen alléén online of op kantoor betaald worden.

Onze bankrekening zijn:

Caribbean Mercantile Bank
#20651903

RBC Royal Bank
#100031723

Aruba Bank
#6000400190

Banco di Caribe
#81027801

Vergeet niet uw naam, klantnummer (customer #), factuur-nummer of betalingsmaand te vermelden. Bij ontbrekende informatie kunnen wij helaas uw betaling niet afboeken.

Amigoe Aruba is van maandag t/m vrijdag, van 8:00 uur tot 14:00 uur open.

Bedankt voor uw loyaliteit en begrip,

Team Amigoe

Scepsis en voorzichtig optimisme over mogelijk nieuwe partners raffinaderij

ORANJESTAD — De aankondiging afgelopen maandag van premier Evelyn Wever-Croes (MEP) dat er gesprekken worden gestart met Quanten Consortium LLC en Eagle LNG voor een mogelijke overname van de raffinaderij heeft de meningen binnen de politiek verdeeld. En ondanks dat er een geheimhoudingsverdrag is getekend, blijken de bestuurders van Quanten toch het een en ander los te willen laten in de media.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

van commentaar te onthouden.

Nadat de premier afgelopen maandag de twee gegadigde bedrijven aankondigde gaven de fracties MEP en POR hun blijk van steun. In een persbericht zegt MEP-fractielid Edgard Vrolijk vertrouwen te hebben in de onderhandelingen met Quanten en Eagle LNG, temeer omdat de Amerikaanse regering na een eigen screening te hebben uitgevoerd de liquiditeit van deze bedrijven garandeert. POR-fractielid gaf te kennen niet zozeer geïnteresseerd te zijn in welk bedrijf wordt aangetrokken, zolang op korte termijn met een nieuwe operator wordt getekend en banen worden gecreëerd. De *Amigoe* vroeg ook aan RED-leider Ricardo Croes naar zijn reactie. De leider van de derde coalitie-partner wenste zich echter

Oppositie sceptisch
Volgens AVP-fractieleider Marlon Sneek hebben de bedrijven die werden geselecteerd geen enkele ervaring in de olie-industrie, maar eerder in duurzame energie, financiën en entertainment. De regering kon van beide bedrijven geen details overleggen over hun expertise, aldus de fractieleider. Volgens Sneek had Quanten LLC in 2012 de Arubaanse regering al benaderd met plannen voor een zonnepanelenpark, maar kon zij geen concrete businessplan presenteren. Volgens Sneek is niet alleen dat van belang, maar ook het overleggen van bronnen waar vanuit zij olie zullen raffineren. Onafhankelijk Statenlid Daphne Lejuez was wegens ziekte niet aanwezig bij de openbare

bijeenkomst van afgelopen maandag, maar heeft naar eigen zeggen 'nogal wat vragen over de onderhandeling en deze onderneming en zal deze ook binnenkort aan de overheid sturen'. "Vooral in het kader van transparantie zou het goed zijn om te weten wie de andere geïnteresseerde partijen waren alsook wat hun voorstellen waren en waarom ze niet zijn gekozen. Dus wat was doorslaggevend om Quanten LLC te kiezen", aldus Lejuez.

Karl Welch
Met zowel Quanten als Eagle LNG heeft de Arubaanse selectiecommissie non-disclosure agreements ondertekend, maar afgelopen dinsdag publiceerde columnist Rona Coster dat zij in mei van dit jaar door Quanten-CEO Karl Welch was benaderd en dat zijn plannen voor de raffinaderij ondermeer de aanleg van een datacenter en steun aan lokale tech start-ups zou omvatten. Welch is geen onbekende op het eiland. Hij was jarenlang een van de motoren achter het Soul Beach Music Festival. Daarnaast zou hij aan Coster hebben ge-

vraagd of zij hem de contactgegevens van oud-minister Otmar Oduber kon geven. Oduber was op dat moment nog lid van de Raad van Toezicht van Refineria di Aruba (RdA). Desgevraagd stuurde Coster gisteren een screenshot aan de *Amigoe* van het gesprek tussen haar en Welch waarin hij vraagt om het telefoonnummer van de voormalige minister van Toerisme. De *Amigoe* nam ook contact op met oud-minister Oduber, maar die ontkent met klem enig contact te hebben gehad met Karl Welch. De *Amigoe* nam contact op met Karl Welch, ondermeer om te reageren op het volgens Statenlid Sneek gestrande zonnepanelenproject, maar kreeg vooralsnog geen antwoord.

Showcase
In een gisteren gepubliceerd interview met de internationale nieuwsdienst *Argus Media* meldt Quanten CEO Jeff Myers dat het consortium heil ziet in de herstart van de raffinaderij in San Nicolas, ondanks een groeiend overschot aan raffinaderijen en sluitingen wereldwijd. "Het gaat hier niet alleen

om de raffinaderij. Wij gaan hier een van showcase van maken. Raffinaderijen zullen op korte termijn niet verdwijnen. Wij zullen aantonen hoe een raffinaderij haar voetafdruk kan verkleinen", aldus Myers aan Argus. Uiteindelijk doel van het project dat gesteund wordt door de Amerikaanse regering is de economie van het eiland te diversificeren, nieuwe mogelijkheden voor handel te vinden en het lokale onderwijs te versterken, aldus Myers die grote Amerikaanse bedrijven als Honeywell en CESCO Systems als deelnemende onderaannemers aan het project noemt. Tegen Argus zegt Myers dat hij al in maart een akkoord met de Arubaanse regering hoopt te ondertekenen. Eagle LNG op zijn beurt zegt te wachten op het woord vanuit Oranjestad voor volgende stappen. "Door te investeren in de Arubaanse economie willen we banen creëren voor Arubanen, energiekosten verlagen, economische ontwikkeling stimuleren en schonere brandstof leveren", aldus een verklaring van het in Houston gevestigde bedrijf aan Argus Media.

‘Wat is het ergste dat kan gebeuren?’
De *Amigoe* nam ook contact op met premier Wever-Croes. Zij zegt niet over details te beschikken en ook niet met vertegenwoordigers van Quanten te hebben gesproken, aangezien de selectiecommissie daarover gaat en haar beleid erop is gericht de politiek strikt buiten dit soort processen te houden. Toch noemt zij de plannen die Rona Coster in haar column noemt erg interessant. "Ik denk dat als zij hier naartoe komen om een Letter of Intent te tekenen, ik de kans kan krijgen om kennis met hen te maken en hen daarover te vragen", aldus de premier. "En wat is het ergste dat kan gebeuren? Dat het niet lukt om de raffinaderij te heropenen. Over enkele maanden zullen wij het weten, en dan zullen we ook verder kunnen." Premier Wever-Croes zegt nog erg voorzichtig te zijn. "Maar ik voel mij comfortabel bij het feit dat de Amerikaanse regering en consul achter hen staan. In ieder geval meer comfortabel dan bij de back-up die de Venezo-

laanse regering aan Citgo gaf in 2016 en ik ben bereid om de commissie een kans te geven."

Twee gegadigden
Tijdens een bijzondere bijeenkomst van de Staten afgelopen maandag kondigde premier Wever-Croes aan dat de commissie die zich buigt over de toekomst van het raffinaderijterrein in San Nicolas de twee bedrijven Quanten Consortium LLC en Eagle LNG heeft geselecteerd om verder te onderhandelen over overname van de raffinaderij en economische activiteiten op het raffinaderijterrein. Quanten zou bereid zijn om 3,5 miljard dollar te investeren in drie jaar om de raffinaderij op te knappen tussen 2021 en 2023. Dat zou tijdens de piek werk kunnen bieden aan 2000 werknemers. Eagle LNG heeft interesse in het opzetten en exploiteren van een LNG (natuurgas)-terminal inclusief een bunkeringstation en is bereid om hier de komende twee jaar 185 miljoen dollar in te steken. Dat zou 100 werkplekken opleveren en nog andere voordelen bieden.

Sleuteloverdracht politieschool

SAN NICOLAS — Na het gereedkomen van werkzaamheden aan verschillende delen van de E.J. Watty Vos Politie School, werd het gebouw aan de Forthewelstraat gisteren met een sleuteloverdracht in bijzijn van premier Evelyn Wever-Croes (MEP), Justitie-minister Andin Bikker (POR), hoofdcommissaris Vanessa Tjon-Kock van het Korps Politie Aruba (KPA) en directeur Marlon Croes van de Dienst Openbare Werken (DOW) ter beschikking gesteld voor de opleiding van agenten.

Wekelijkse vlucht naar Engeland bevestigd

ORANJESTAD — De Aruba Tourism Authority (ATA) maakt bekend dat er vanaf woensdag 16 december wekelijks non-stop vluchten vanaf Londen Gatwick naar Aruba komen. De vluchten staan nu gepland tot en met 31 oktober volgend jaar.

Met een bezettingsgraad van 70 procent zouden deze vluchten, uitgevoerd door TUI UK, in totaal 8400

passagiers naar Aruba kunnen brengen, becijfert ATA. En dat is hard nodig tijdens deze crisisperiode.

ATA werkt nauw samen met Aruba Airport Authority (AAA) om nieuwe kansen te creëren. Men zag een kans om vluchten uit te gaan voeren, nadat het Verenigd Koninkrijk aankondigde dat bewoners weer naar het buitenland mogen reizen.

Zorg om clandestiene feesten

Coronamaatregelen iets versoepeld

ORANJESTAD — Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) kondigde gisteren een kleine versoepeling aan van de coronamaatregelen. Er mogen weer meer muzikanten optreden, bij sportevenementen mag een beperkt aantal toeschouwers aanwezig zijn en ouders kunnen weer met kinderen de winkel in.

De aangepaste maatregelen gaan in na dit weekend, vanaf maandag. De komende dagen worden tips gegeven hoe men kan genieten van de feestdagen en dit toch op een veilige manier kan doen. Na de genomen maatregelen van twee weken terug zet Aruba op een gemiddelde van twaalf nieuwe besmettingen per dag met dat is een positivity rate van 9 procent. "Gelukkig zien we de resultaten van de maatregelen die we hebben genomen en zijn de cijfers aan het dalen." In samenspraak met de muzikanten is bepaald dat er vanaf maandag weer maximaal vijf muzikanten binnen mogen optreden en buiten maximaal tien. De overige maatregelen blijven bestaan, dus ze moeten stoppen met spelen als iemand begint te dansen. Sportevenementen mo-

ten eerder doorgaan, maar zonder publiek. Vanaf maandag mogen er binnen maximaal dertig mensen aanwezig zijn en buiten zestig mensen in het publiek. Wel moet men een mondkapje dragen en voldoende afstand betrachten. "Ik wil sportliefhebbers vragen om niet te schreeuwen of te juichen en de emoties onder controle te houden", zegt de premier. "Dat is namelijk een risicofactor voor de verspreiding van het virus."

Kinderen in winkels
Ouders mogen weer naar binnen in winkels met twee volwassenen uit hetzelfde huishouden en twee kinderen onder de veertien jaar. Een moeder met drie kinderen mag naar binnen, maar als de kinderen boven de veertien jaar zijn moeten ze buiten blijven als het meer kinderen zijn.

"De regeling geldt voor alle winkels, maar ik moet wel zeggen dat sommige supermarkten een eigen beleid voeren. Dus hoewel wij zeggen dat kinderen onder de veertien jaar wel naar binnen mogen, kan het zijn dat supermarkten zijn die aangeven dat zij de voorkeur hebben dat de kinderen buiten blijven en dat moeten we respecteren."

Clandestiene feesten
"We maken ons zorgen over clandestiene feesten. We hebben aangegeven dat het niet toegestaan is om een feest te organiseren en geld voor entree te vragen. Als de autoriteiten erachter komen, wordt er met harde hand opgetreden. Als je jarig bent en je hebt een aantal mensen thuis uitgenodigd wordt, dan kunnen we dat accepteren, maar geen clandestien georganiseerd feest." Afstand houden blijft belangrijk. Hoe groter het huis is, hoe meer mensen er uitgenodigd kunnen worden. Volgens de regels mogen er binnen maximaal dertig mensen zijn voor het feest, mits het huis genoeg

is en buiten zestig, mits de porch en of de tuin groot genoeg zijn om voldoende afstand te houden.

Oudejaarsborrels
Gevraagd naar evenementen die bedrijven organiseren voor hun werknemers om oudjaar te vieren met vuurwerk, hapjes en drankjes zegt Wever-Croes dat volgens de maatregelen die volgende week aflopen, men geen grote vuurwerk-bijeenkomsten kan organiseren, omdat men met maximaal zestig mensen buiten mag zijn. Voor een bedrijf kan die limiet net genoeg zijn, maar er worden geen grote agglomeraties toegestaan, zoals de mensen die jaarlijks op de grote miljoenenklapper van MetaCorp in Oranjestad van 31 december afkomen. "Het is op dit moment niet mogelijk. Maar we monitoren de situatie en de ministeriële regeling wordt elke drie dagen opnieuw onder de loep genomen. Eind volgende week evalueren we of er meer mensen buiten op een evenement mogen zijn. Maar op dit moment

is er geen ruimte voor. We moeten extra voorzichtig blijven tijdens de feestdagen." Eerder werd gesteld dat er geen vergunningen meer uitgegeven zouden worden tot het einde van het jaar. In de versoepeling zijn echter wel enkele vergunningen uitgegeven, maar er wordt contact opgenomen om te kijken of het evenement aangepast kan worden om te voldoen aan de coronaveiligheidsmaatregelen. Dat wordt per geval bekeken.

Vuurwerkverkoop
Voor de vuurwerkverkoop verwacht Wever-Croes geen toestanden zoals die plaats vonden bij de kerstboomverkoop, die door de politie stopgezet moest worden. "Sommige mensen hebben zich inderdaad niet goed gedragen bij het kopen van een kerstboom, maar ik heb begrepen dat het kopen van vuurwerk anders verloopt. Er zijn meer verkooppunten en ze zijn ook beter verspreid over het eiland. De kans dat er problemen ontstaan voor de gezondheid

door verkoop van vuurwerk verwacht ik niet. Maar voor vuurwerk gelden er veel meer veiligheidsregels dan voor het kopen van kerstbomen."

Tranen
"Als er één ding is wat dit coronavirus ons heeft laten zien, is dat het een onzichtbare vijand is, maar die wel heel gemeen kan zijn omdat er mensen aan zijn overleden. Als we deze maand doen alsof er niets aan de hand is, volgen er tranen in januari en moeten we meer maatregelen nemen. Als het vaccin er eenmaal is, kunnen we op een gegeven moment heel langzaam terug naar normaal", aldus de premier.

Dit is geen onbekende markt voor Aruba, schrijft ATA. Tussen 2015 en 2019 leverde deze 71.360 Engelse bezoekers aan Aruba op. De Engelse toerist is heel gefocust op veiligheid op de bestemming en de voorwaarden die de bestemming vereist voor men af kan reizen. Daar is de campagne voor Aruba op de Engelse markt op aangepast. De potentiële toeristen uit Engeland en ook de onlangs heropende markt voor Latijns-Amerika en de regio, alsmede de status code geel van Aruba in Nederland moeten samen helpen om de toerisme-industrie weer lucht te geven.

Dit aangezien er in de Verenigde Staten vanwege Covid-19 geboekte reizen worden geannuleerd of men helemaal afziet van vakantievierden dit jaar. Dit wordt nauwlettend gemonitord, aldus ATA.

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!
www.amigoe.com
 582-4333

Van Lago tot La Moderna: Een familiegeschiedenis

ORANJESTAD — Een ambitie om ondernemer te worden had Ben Pick nooit. Maar de bestemming van het lot bepaalde dat 'Benchi' nu al bijna vijftig jaar onafscheidelijk verbonden is met de kledingzaak La Moderna, die zijn vader Lejbusz 85 jaar geleden startte in Mainstreet. De *Amigoe* sprak met de ondernemer, die onlangs figureerde in de campagne Cumpra Local van de regering van Aruba en vanwege zijn betekenis voor de Arubaanse gemeenschap door Economische Zaken-minister Xiomara Maduro (MEP) in het zonnetje werd gezet, over het ondernemerschap en zijn bijzondere familiegeschiedenis.

door onze verslaggever
Jan Jager

Het 85-jarig jubileum van de winkel, wat in september ongeveer gelijk viel met zijn eigen tachtigste verjaardag, had Benchi anders voorgesteld. De kledingzaak waar menig inwoner van Aruba voor het eerst zondagse kleding paste, kampt zoals veel winkels vanwege de coronacrisis met een sterkte omzetsdaling. Vaste klanten bleven, maar spenderden minder. Wat wel doordraaide was de airco die maandelijks duizenden florins aan elektriciteit opslurpt om het klimaat in de forse winkelruimte aangenaam te houden, alwaar een breed assortiment aan dames-, heren- en kinderkleding en schoeisel staan uitgesteld. Degelijk spul voor een goede prijs. Dat is het handelsmerk van La Moderna.

Heel veel beter gaat het al niet met de groothandel op de bovenverdieping van het robuuste, pastelkleurige La Moderna-pand uit 1954, dat met modernistische stijlementen de naam La Moderna eer aan doet. De blauwe, schreefloze letters op de gevel complementeren het geheel.

Lockdown

In de eerste maand van de lockdown kelderde de omzet met 83 procent in vergelijking met dezelfde maand een jaar ervoor. Daarna trad licht herstel in naar 80 procent omzetsdaling en vervolgens 78 procent. Gelukkig is Benchi eigenaar van zijn eigen winkelpand. "Als ik duizenden guldens huur per maand zou moeten betalen, dan zou ik de crisis niet overleven", vertelt hij vanachter zijn bureau in het kantoor achterin de zaak, dat volstaat met parafernalia die van een rijk La Moderna-verleden getuigen. "Kijk, de hotels kopen heel veel uniformen bij mij. Zwarte broeken, witten hemden, zwarte dassen en bloesjes. Ze kochten groot in. Als je voor een vast bedrag in een week aan hotels verkoopt, dan weet je wat je aan het eind van de week overhoudt. Het grootste deel van mijn omzet haalde ik uit de groothandel. Maar de hotels zijn niet open." Het is wachten tot de hotels weer op volle toeren draaien. Angst dat de hotels overgaan op buitenlandse toeleveranciers heeft hij niet. "Elk hotel dat zaken met mij doet heeft

het in het buitenland geprobeerd. Het is bij mij goedkoper en beter en bij mij kunnen ze terecht voor service en speciale wensen en dat kan in het buitenland niet."

La Moderna als schakel

Benchi wacht op economisch herstel en hij gelooft dat je met hard werken en spaarzaamheid vanzelf terugveert. Maar of de Venezolaanse kooptoeristen terugkomen die belangrijke klanten waren in zijn winkel, daar heeft hij een hard hoofd in. Dat heeft niet zozeer met de grenzen te maken, die gaan wel open, maar met de koers van de Bolivar die het prijsvoordeel dat Aruba decennialang had, teniet doet. De Latijns-Amerikaanse markt was altijd een belangrijke markt voor Benchi en zijn vader Lejbusz, van wie hij het ondernemersvak leerde. Decennialang fungeerde Aruba – en La Moderna als onderdeel daarvan – als schakel tussen de Verenigde Staten en Venezuela en Colombia. Benchi, zijn vader en zijn moeder Basia haalden grote partijen mode uit de Verenigde Staten of via de Verenigde Staten uit Japan, om het vervolgens te exporteren naar Venezuela en Colombia. "Mode is niet uitgevonden door Amerikanen maar door Zuid-Amerikanen, die altijd erg geïnteresseerd waren in mode. Ze zagen alles op tv. Hier op Aruba was die mode goedkoop omdat wij direct bij de fabrikant inkochten. Wij verkochten grote partijen door aan Venezolaanse en Colombiaanse handelaren. Die kochten hun eigen douaniers om wat veel importheffingen scheelde. Veel kleding ging gelijk door naar kleinere dorpen, die afhankelijk waren van partijen als wij. Rijke stedelingen kwamen zelf naar Aruba om in te kopen."

Chipi Chipi

Links hoog boven de deur van zijn kantoor hangt een geschilderd portret van zijn

Joodse vader. Met hem begon het allemaal, toen deze samen met zijn broer voor de Tweede Wereldoorlog een handelstje startte in allerhande waren voor voornamelijk de bewoners van Colony, de gemeenschap van de medewerkers en hun families van de Lago raffinaderij. Benchi's vader was in de jaren dertig Polen ontvlucht en via Rotterdam en Curaçao en de Marine uiteindelijk op Aruba terechtgekomen. Hij maakte al snel naam in de 'village' omdat hij altijd uitverkoop had. Liefkozend noemden de village-bewoners, veelal afkomstig van de Britse West Indies, hem 'Chipi Chipi'. Zijn vader, die alleen Jiddisch sprak, leerde Spaans van Venezolaanse handelaren. Benchi's Poolse moeder, die minder gevaar liep in Polen omdat ze als onderwijzeres nodig was, kwam later via de Verenigde Staten over naar Aruba. De 'gebroeders Pick' startten na de oorlog de People's Store in San Nicolas en met een lening van de Maduro & Curriel's Bank kon de onderneming geleidelijk aan uitbreiden. Benchi kwam in de Verenigde Staten ter wereld, maar kort na zijn besnijdenis liet zijn vader hem en zijn moeder overkomen naar Aruba. Zijn ouders gaven hem en zijn broers en zussen alles wat hij nodig had, maar peperden ook in dat er hard gewerkt moest worden, zoals zijn vader zelf deed. "Ik zag mijn vader 's ochtends en 's middags nooit. 's Avonds kwam hij thuis eten en dan zei hij dat we goed ons best moesten doen op school. Mijn vader deed veel aan liefdadigheid. Samen met een vriend heeft hij Little League ballpark gebouwd. Op zondag bracht hij kinderen daar met een pick-up heen. Hij wilde dat kinderen een goed en gezond leven hadden."

Zakelijk leek het voor de wind te gaan, en zijn vader verstond de kunst van het zakenvak intuïtief. Hij was

een pleaser, zorgde ervoor dat klanten met een goede service en een goed gevoel de winkel verlieten. "Zaken doen is geen boekhouden, daarvoor heb je een administrateur en een accountant." Toen het geleidelijk aan beter ging, ging zijn moeder op reis naar New York om in te kopen. Via de KNSM kwamen kaki broeken uit Japan, leren schoenen uit Argentinië. "Iedereen wilde met mijn vader zaken doen omdat hij een eerlijke vent was die je 1000 gulden kon geven, dan betaalde hij die terug. De Lago kocht veel van hem, werkschoenen, overalls, handschoenen." Zijn moeder was de zakenvrouw, zijn vader de pr-man. "Ze konden alleen niet met elkaar samenwerken. Dat werd altijd een gevecht." Toen zijn vader uiteindelijk La Moderna opende in Oranjestad, begon zijn moeder La Moda, een paar deuren verderop. Daar stond Benchi vanaf zijn achtste in de winkel.

Hard werken

Benchi ging na zijn middelbare school naar de Verenigde Staten om geneeskunde te studeren. "In 1971 heb ik mijn examen gedaan voor medical dokter. Nadat ik geslaagd was moest ik twee jaar stagelopen. Ik wilde oogarts worden." Elke kerstvakantie kwam hij terug naar Aruba om vakantie te houden. Zijn moeder was op

31 december ook jarig. "Toen ik hier was belde de directeur van de CMB (Caribbean Mercantile Bank red.) mij. Hij wilde met mij spreken. Hij vertelde dat mijn vader een schuld had van een miljoen gulden. Ik ben zenuwachtig geworden. Die dingen deel je niet zomaar met de gemeenschap, omdat nieuws hier snel rondgaat. Ik heb besloten niet verder te gaan met mijn studie. Ik moest uitvinden hoe het zo ver gekomen was. Mijn vader kon niet lezen of schrijven maar wel tellen. Hij had een administrateur die zij altijd 'hier je kruisje zetten'. Als hij iets opschreef was het fonetisch. Na jaren onderzoek werd duidelijk dat die administrateur door de jaren heel veel geld uit het bedrijf had weggehaald. Er was niets meer te redden behalve hard werken om alle schulden terug te betalen, met import en export. Mijn vader verkocht zelfs auto's als side hustle. We hebben in elf jaar alles terugverdiend." Benchi en zijn vader werkten nog decennialang samen aan de verdere uitbouw van de onderneming, tot zijn vader op 1

januari 1999 overleed. Sindsdien is Benchi het gezicht van de onderneming en noemen ze hem soms Chipi Pick, maar meestal gewoon Benchi. De groothandel is de afgelopen jaren in de plaats gekomen van de export. Hij wil nog jaren doorgaan, zolang 'de man boven' het hem gunt. De winkel, zijn mensen en zijn klanten zijn een belangrijk deel van zijn leven, naast zijn familie. De foto's van kleinkinderen in zijn kantoor getuigen daarvan. Over Mainstreet zelf is het gesprek amper gegaan. Of de commerciële straat zijn vitale functie behoudt, hangt volgens hem voor een groot deel samen met de wil van de eigenaren van het vastgoed in Mainstreet. Dat is vaak overgegaan op erven van oud-ondernemers, en soms vernipperd geraakt. Het opheffen van de binnenstad vereniging Mambo is een aderlating geweest, vindt hij, de tram vindt hij een aanfluiting. Meer aandacht voor vastgoedbeheer, een strenge bewaking van winkelconcepten en handhaving van de openbare orde zijn zaken waar hij voor staat.

Openingstijden Feestdagen

24 dec	donderdag	08:00 - 12:00 uur
25 dec	vrijdag	GESLOTEN
28 dec	maandag	08:00 - 14:00 uur
29 dec	dinsdag	08:00 - 14:00 uur
30 dec	woensdag	08:00 - 12:00 uur
31 dec	donderdag	GESLOTEN
01 jan	vrijdag	GESLOTEN

Rijksmuseum geeft inkijkje in slavernij-expositie

Slavernij in tien verhalen

AMSTERDAM — “Je vraagt je af hoe dit ding werd gebruikt, maar eigenlijk is dat niet belangrijk. Je ziet meteen dat dit niet deugt.” Curator Eveline Sint Nicolaas van het Rijksmuseum verwijst naar een lange zware balk met ronde gaten. Het voetblok is één van de objecten van de expositie over het Nederlands slavernijverleden in het Rijksmuseum. De expositie is bedoeld om bezoekers aan het denken te zetten.

door onze correspondent
Otti Thomas

Het Rijksmuseum gaf donderdag een kleine online preview van de expositie, die van 21 februari tot 30 mei te zien is. De tentoonstelling werd in 2017 aangekondigd, waarmee er geen direct verband is met de Black Lives Matter beweging, benadrukte museumdirecteur Taco Dibbits gisteren. “Het Rijksmuseum is het nationaal museum voor kunst en geschiedenis. Het Nederlands koloniaal verleden is een belangrijk deel van die geschiedenis en vormt de basis van het heden. Maar Black Lives Matter toont wel het belang aan van aandacht voor het onderwerp”, zei hij.

Het museum maakte al eerder bekend dat de expositie draait om de verhalen van tien personen. Tentoonstellingen over het koloniale verleden zijn een economisch verhaal over handel, maar hierdoor wordt het een menselijk verhaal. “We nodigen bezoekers uit zich te verplaatsen in de mensen die destijds leefden”, zei Valika Smeulders, hoofd van de afdeling geschiedenis van het Rijksmuseum en al jaren intensief bezig met dit onderwerp. “Wat zou jij doen als je ontdekt dat het geld van je ouders afkomstig is van een wrede systeem? Wat zou jij doen als je een kans

Het voetblok is een van de voorwerpen van de expositie.

ziet om te ontsnappen van een plantage, maar daarbij wel je familie moet achterlaten”, aldus de Curaçaos-Surinaamse Smeulders.

Uitdaging
Het was een uitdaging om 250 jaar geschiedenis terug te brengen tot tien verhalen waarin alle aspecten aan de orde komen. Bovendien moesten er voor die verhalen ook goede objecten beschikbaar zijn. Volgens de samenstellers is het echter gelukt. Tot selectie behoren de Curaçaose vrijheidsstrijder Tula en de Sint Maartense One-Tété Lokhay. De verhalen worden verteld met schilderijen, muziek, oude interviews en voorwerpen, zoals het voetblok. Daarnaast is er een audio-tour, ingesproken door mensen die persoonlijk betrokken zijn bij het onderwerp.

De geschiedenis van Wally is een goed voorbeeld van een verhaal met verschillende aspecten. Van zijn geboorte tot zijn dood was hij een slaaf op een Surinaamse suikerkraai. Als we daarvoor openstaan, dan draagt dat bij aan het begrip voor elkaar en onze samenleving”, zei hij.

en de schoonheid van de natuur. In de expositie worden ze daarom getoond in combinatie met de gereedschappen die Wally gebruikte. “We brengen twee werelden bij elkaar”, zei curator Sint Nicolaas.

De expositie beperkt zich tot het Nederlands koloniaal verleden, dus de slavenhandel tussen Afrika, het Caribisch gebied, Zuid-Amerika en Azië. Oudere, moderne of andere vormen van slavernij komen niet aan de orde. De combinatie van de trans-Atlantische slavenhandel met slavernij rondom de Indische Oceaan was al een hele klus. “Aandacht hiervoor is

ook belangrijk vanwege het verschil met andere vormen van slavernij. In deze periode ontstond de relatie met ideeën over racisme. Dat heeft een enorme impact tot de dag van vandaag”, zei Smeulders. Museumdirecteur Dibbits voegde toe dat het slavernijverleden ook een belangrijkere rol zal spelen in andere delen van het museum, dus niet alleen tijdens deze expositie. “We streven naar meer bewustzijn over dit onderwerp en acceptatie dat dit deel is van onze geschiedenis. Als we daarvoor openstaan, dan draagt dat bij aan het begrip voor elkaar en onze samenleving”, zei hij.

Tour langs de eilanden

De expositie over slavernij zal in eerste instantie alleen in het Rijksmuseum te zien zijn, maar misschien ook in het Caribisch deel van het Koninkrijk. “De expositie is uiteraard belangrijk voor de betrokken landen. Dus we zoeken nog naar mogelijkheden voor een tour van de expositie”, zei museumdirecteur Taco Dibbits. In aanvulling hierop ontwikkelt het Rijksmuseum ook materiaal voor de scholen in Nederland en het Caribisch deel van het Koninkrijk. “Onderwijs speelt een grote rol. Het is belangrijk dat kinderen leren over dit deel van onze geschiedenis”, aldus Dibbits. De tien verhalen van de expositie krijgen daarnaast ook een prominente plek op de website van het Rijksmuseum.

Je oude bril inleveren voor het goede doel

ORANJESTAD — Wie een brilmontuur thuis heeft en die niet meer gebruikt, kan deze nu doneren aan het goede doel. De vrijwilligersorganisatie Aruba One Happy Lions Club ontfermt zich hierover en verzamelt ze in speciale boxen verspreid bij opticiens op het eiland. De bedoeling is dat de monturen worden gepoetst en gepimpt en vervolgens naar gebieden gestuurd worden waar minder bedeelden het nodig hebben.

Dat maakt de Aruba One Happy Lions Club bekend. Eén van de doelen van de internationale Lions organisatie is bijdragen aan een goed zicht. Internationaal is door de vrijwilligersorganisatie geld geïnvesteerd in het opzetten van oogcentra, het uitvoeren van oogoperaties en het geven van educatie op het gebied van zicht en oogziekten.

Ook Aruba One Happy Island Lions Club wil aan deze visie bijdragen en is daarom in oktober gestart met de brillenophaalactie. De opticiens die tot op heden aan de actie meewerken zijn Kok Optica in de Wilhelminastraat 11 en in de Cove Mall, Optica Oduber & Kan aan de Caya Betico Croes 222, Optica Moderna aan De Lasallestraat 65, Optica Leslie aan de L.G. Smith Boulevard 124, Optica Pearl Vision aan de L.G. Smith Boulevard 134, Optica Perfect Vision in Tanki Leendert 249 en Optica Sun & Shade in

Tanki Flip 82. Bij deze opticiens hebben klanten de mogelijkheid om hun oude bril in een speciale box te deponeren. De brillen worden vervolgens verzameld en gestuurd naar één van de hoofdkantoren van Lions International waar de glassterkte wordt gemeten, de monturen worden gemaakt, schoongemaakt en gecategoriseerd. Daarna worden ze naar landen gezonden die nood hebben aan brillen. Specifiek naar gebieden waar het bijna onmogelijk is om een bril te krijgen.

Wie mee wil doen en meer informatie wil over de actie, kan contact opnemen

met Aruba One Happy Island Lions Club door een

e-mail te sturen naar: ohilclubaruba@gmail.com.

Geen kerstviering bij de marinierskazerne

ORANJESTAD — Marinierskazerne Savaneta maakte gisteren bekend dat er vanwege de coronamaatregelen dit jaar geen kerstvieringen zijn bij de kazerne.

Dat schrijft aalmoezenier Frank Kamp die de geestelijk verzorger van Marinierskazerne Savaneta is. De kazerne organiseert elk

Zo gek nog niet

Behandelrelatie

Elke week licht zorginstelling Respaldo in deze rubriek een thema uit de wereld van de mentale gezondheid toe, wat de ontwikkelingen zijn die bijdragen aan de psychische gezondheid en hoe de Arubaanse samenleving op mentaal vlak zo fit mogelijk kan blijven.

Het grootste deel van mijn tijd binnen Respaldo werk ik voor één van onze twee FACT-teams. Teams die mensen thuis behandelen en bezoeken. Daar valt vanalles over te vertellen, en dat doe ik later nog wel eens, maar waar ik nu over wil praten is over de belangrijkste tool in ons behandelarsenaal: de behandelrelatie. De relatie tussen hulpverlener en cliënt. Want pas als die goed is, kan iemand optimaal profiteren van de verdere hulp die wij bieden. Daarom is het opbouwen van een goede relatie meestal het eerste waar we in investeren. De rest komt later wel.

Afgelopen week ging ik met verpleegkundige Mandy op bezoek bij meneer P. Meneer P. is al jaren bekend bij de GGZ op Aruba. Hij heeft de diagnose schizofrenie (een combinatie van gevoeligheid voor psychosen enerzijds, en moeite om actief en gemoedteerd te zijn anderzijds). In het verleden is hij regelmatig opgenomen, meestal omdat hij psychotisch werd als hij zijn medicatie stopte. Meneer P. is inmiddels ruim

twee jaar klant van ons FACT-team, en al ruim twee jaar bezoekt Mandy hem wekelijks thuis, regelmatig zelfs vaker. Hierdoor is er een sterke behandelrelatie ontstaan. Meneer P. heeft moeite met mensen binnengaan in zijn leven, maar Mandy vertrouwt hij. Als Mandy iets suggereert wat goed voor hem zou kunnen zijn, staat hij daar voor open. “Als jij het zegt Mandy...”

Zoals laatst: bij mijn vorige huisbezoek zag ik al dat hij last had van trillingen aan zijn handen (vrij ernstig, ze flapperen echt een beetje op en neer). Waarschijnlijk een bijwerking van zijn medicatie, weet ik. Maar hij wilde er niets over horen. “Nee hoor, niets aan de hand.” Ik liet het er maar even bij. Nu kwam ik opnieuw langs. We kloppen aan: “IK KOM ER AAN!” Met een grijns doet hij open: “Twee auto's voor mijn deur!? Hoe is het met u dokter? Kom binnen!” We nemen plaats aan de keukentafel. Het trillen valt me direct weer op. Ook had ik al van Mandy gehoord dat lopen moeizaam gaat. En dat terwijl lopen zo belangrijk is voor P., zijn afleiding. Dat trillen en dat moeilijke lopen heeft waarschijnlijk te maken met dezelfde bijwerking van zijn pillen. Ik kan het niet meer aanzien: “P, ik wil iets gaan doen, en ik weet al dat jij het niet leuk gaat vinden. Maar ik ga het je toch vertellen.” “Zeker het

trillen? Dat is geen bijwerking, dat doe ik zelf!” Zijn ogen glinsteren, P. ziet er de humor wel van in. Mandy moet lachen: “Hou toch eens op P!” Ze vertelt me dat hij wel eens heeft gezegd dat hij gewoon naar mensen zit te zwaaien. P. moet weer lachen. Ik vertel dat ik toch medicatie wil gaan proberen, omdat ik denk dat hij dan ook weer beter kan gaan lopen. “Nog meer pillen? Jij wil alleen maar pillen geven.” Weer met een grijns. “Dat is onzin”, zeg ik, “deze dokter houdt helemaal niet van pillen geven! Maar ik wil er wel alles aan doen zodat jij gewoon lekker door kan met je leven.” Na wat onderhandelen zijn we er uit. Hij gaat het twee weken proberen. Helpt het niet of vindt hij niets, dan stopt hij weer. “Prima”, zeg ik, “jij bent de baas P.” Bij weggaan zegt hij nog: “Ik hou van je Mandy!” Niet grensoverschrijdend, gewoon heel oprecht en menselijk. En doordat Mandy er zoveel is geweest voor hem vertrouwt hij ons team, en mij dus ook. Dat is wat mij betreft psychiatrie zoals het zou moeten zijn.

Buiten op de stoep kijken we om. Met een grote lach op zijn gezicht staat P. met zijn trilland naar ons te zwaaien. Lachend stappen we in de auto, op naar de volgende klant.

Alex de Bruijn, psychiater

Nog meer verkeersdrempels Jaburibari

ORANJESTAD — De Dienst Openbare Weken (DOW) maakt bekend dat ze komende maandag dinsdag de weg afsluiten om verkeersdrempels aan te leggen bij Jaburibari. De wegafsluiting vindt plaats van acht uur in de ochtend tot vier uur in de middag. De verkeersdrempels worden aangelegd op maandag voor het adres Jaburibari 12-a en dinsdag voor Jaburibari 15b. Wegomleidingen worden aangegeven met afsluitingen en borden. De omleidingen gaan via Moko naar Kudawecha en Calabas.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkant.

4				9				
	1			7		5	8	
7			5		8			
		5			4			
	2			5			1	
			3			7		
			6		9			8
	6	7		2			3	
				3				2

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

‘Bestaande coronamaatregelen aangescherpt’

Uitzonderingstoestand afgekondigd

WILLEMSTAD — Het kabinet-Rhuggenaath heeft gisterochtend, zoals door de *Amigoe* verwacht, een uitzonderingstoestand afgekondigd, in het kader van de bestrijding van Covid-19. Het Landsbesluit (LB), ondertekend door de gouverneur, Lucille George-Wout, en premier Eugene Rhuggenaath is gisteren gepubliceerd en tevens naar de Staten gestuurd. Indien nodig, belegt Statenvoorzitter Ana-Maria Pauletta (PAR) binnen tweemaal 24 uur een openbare vergadering. Zoals de ‘Lei Estado di Emergencia’ aangeeft, is de periode maximaal negentig dagen geldig. Over de verlenging en/of opheffing hiervan wordt ook gedebatteerd.

door **Jomaira Angela**

De nodige checks and balances zorgen ervoor dat de wet niet op een dispropor-tionele manier wordt uitgevoerd, benadrukte de premier opnieuw. “Ook de ministeriële rege-ling (MR) met algemene werking, met daarin dus de regels en sancties die hieraan verbonden zijn, zal worden gepubliceerd. Ik kan nu al zeggen dat de regels in lijn zullen zijn met de reeds bestaande Co-vid-19 maatregelen.” De premier deed tevens een dringende oproep aan de samenleving om zich aan de regels te houden. “Er reste-ren twee weken voor Kerst. Laten wij ons best doen om de Kerstdagen vrijer en ge-zonder te kunnen vieren.” De maatregelen die reeds zijn genomen hebben, zo-als de Amigoe eergisteren berichte, niet geholpen het aantal besmettingen laag te houden – mede vanwege de heropening van de grenzen. Na de lockdown is op 13 maart het eerste geval van besmetting vastgesteld bij een persoon die kort daar-voor vanuit het buitenland hiernaartoe was gereisd. Curaçao verkeert sindsdien in een rampsituatie, waar-

door de maatregelen steeds zijn versoepeld en sinds de laatste weken steeds moes-ten worden aangescherpt. De wetten die totnogtoe zijn gebruikt, bleken bo-vendien onvoldoende toe-reikend te zijn, dus worden de bepalingen in de nood-wet zo spoedig mogelijk in werking gesteld.

In het LB staat dat de be-perking van de bewegings-vrijheid van personen één van de meest effectieve methoden is om verdere be-smettingen in te dammen. “Mede gezien de omstandig-heid dat besmette personen a-symptomatisch kunnen zijn, maar wel anderen kun-nen besmetten en dienen-gevolge onder andere arti-kel 11, eerste lid, onderdeel b, derde en vierde lid en arti-kel 23, van de landsveror-dening bij dit landsbesluit in werking wordt gesteld”. Men moet hier denken aan aanscherping van de avond-klokmaatregel. Tevens is het wenselijk beperkingen te stellen op de binnenkomst in Cura-çao van personen via het lucht- of zeeverkeer. “In dit verband worden aan het ge-bruik van de luchthavens en havens en dientenge- volge de artikelen 19 en 20

van de landsverordening bij dit landsbesluit in werking worden gesteld.” Naast het naleven van de hygiënische voorschrif-ten met betrekking tot Covid-19 heeft de Wereld-gezondheidsorganisatie (WHO) social distancing tussen personen aanbevo-len en geadviseerd samen-scholing van personen te voorkomen. Daarom wor-den de artikelen 23 en 24 van de landsverordening bij dit landsbesluit in werking gesteld.” Voorts is het voor de hand-having van de maatregelen nodig om ambtenaren aan te wijzen die onder andere informatie kunnen ver-garen, voor zover kennis daarvan voor de handha-ving van de uitzonderings-toestand noodzakelijk is. Hiervoor wordt artikel 9 in werking gesteld. Bij de MR met algemene werking zullen de regels worden vastgesteld die be-trekking hebben op de uit-oefening van de in werking gestelde buitengewone be-voegdheden.

Een afschrift van het LB is ook gestuurd naar het se-cretariaat van de Raad van Ministers, de Raad van Advies, de Algemene Reken-kamer, de Ombudsman, de Sociaal Economische Raad, het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Cu-raçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, het Openbaar Minis-terie, de regeringen van het Koninkrijk der Nederlan-den, van Nederland, Aruba en van Sint Maarten, en de Rampenbestrijdingsorgani-satie.

Totale aantal actieve coronagevallen minder zwaarwegend in besluitvorming reisadvies

WILLEMSTAD — Eén van de belangrijkste redenen die geleid heeft tot het besluit van Nederland om Curaçao in code oranje te plaatsen, was het feit dat het dage-lijkse aantal positieve gevallen, tot afgelopen maandag, aanzienlijk stegen. Minder zwaarwegend voor het reis-advies is het totale aantal actieve gevallen. Dat stelt de Curaçaose regering in een persbericht.

Eerder stelde Chata-voorzitter Hans Slier in diverse media dat het grootste probleem is dat de cijfers aangaande het aantal actieve gevallen op het eiland niet kloppen. Door gebrek aan mankracht bij de gezondheidsdienst kunnen ex-coronapatiënten zich niet beter melden. Volgens Slier geven de cijfers een vertekend beeld en is het logisch dat naar aanleiding van deze cijfers Curaçao op oranje is gezet. Volgens de hotelier is het aan-gepaste reisadvies volstrekt onnodig.

Code geel

Om op korte termijn terug te gaan naar code geel moet in de eerste plaats het aantal be-smettingen met Covid-19 om-laag. “Hierbij gaat het er speci-fiek om dat het aantal nieuwe positieve gevallen per dag moet minderen”, verduidelijkt de regering in een persverkla-ring. Dat betekent dat ieder-een zich moet houden aan de hygiënerichtlijnen en andere maatregelen die ingesteld zijn om het aantal besmettingen te verlagen. Naast het aantal huidige be-

smettingen kijkt Nederland ook wat de maatregelen zijn die het land neemt om de co-ronagevallen te bestrijden en hoe de gemeenschap hierop reageert. “Net als andere lan-den en eilanden in de regio moeten we aantonen dat we de gewenste resultaten kun-nen bereiken in de strijd tegen Covid-19. Nederland bekijkt dit en zet dit af tegen de lokale situatie.” Verder moet Curaçao ervoor zorgen dat het aantal mensen dat opgenomen wordt in het ziekenhuis beheersbaar is binnen de reguliere capaci-teit en dat het aantal mensen dat overlijdt aan Covid-19 zo laag mogelijk blijft.

Blijf thuis

De regering drukt iedereen op het hart om te voorkomen dat ons land economisch gedesta-

biliseerd blijft. “Deze situatie kan ertoe leiden dat veel men-sen gelijktijdig hun baan ver-liezen of ziek worden, en dat willen we niet.” De overheid heeft volledig be-grip voor de reacties die het Nederlandse besluit veroor-zaakt heeft. “We moeten echter, als land en als gemeenschap, onze energie op dit moment fo-cussen op herstel en de handen ineenslaan om het besluit van Nederland te wijzigen.” De bevolking wordt daarom opgeroepen om zoveel moge-lijk thuis te blijven. “Ga alleen naar buiten om noodzakelijke inkopen te doen of urgente za-ken te regelen.” Maandag eva-lueert de overheid of de maat-regelen die op 1 december zijn ingevoerd effectief zijn geble-ken of dat deze geïntensiveerd moeten worden.

Code oranje doodsteek voor kleinere restaurants

WILLEMSTAD — Met de door Nederland ingestelde co-de oranje is de verwachting dat het toerisme enorm zal dalen, waarmee ook het aantal bezoekers aan restau-rants terug zal lopen. Voor diverse kleinere restaurants zal dit de doodsteek kunnen zijn. Dat stelt de Curaçao Restaurant Association (CRA) in een persverklaring.

“Nadat de sector keer op keer geraakt is door maatregelen, zal deze situatie vele zaken verder in de problemen bren-gen”, aldus de belangenorga-nisatie.

Het gedrag van de bevolking heeft ertoe geleid dat het Rijksinstituut voor Volksge-zondheid en Milieu (RIVM) uiteindelijk het Nederlandse kabinet heeft aangeraden om Curaçao naar oranje te plaat-sen.

Volgens de CRA heeft de drooglegging in de horeca tot nu toe niet het beoogde re-sultaat bereikt. “Begrijpelijk, daar de supermarkten, mi-

nimarkten en toko’s gewoon hun alcohol mogen blijven verkopen, terwijl restaurants, waar het verbruik minimaal en controleerbaar is, een alco-holverbod hebben.” Het alcoholverbod heeft vol-gens de belangenorganisatie ervoor gezorgd dat veel men-sen niet meer uit eten gaan. Vooral toeristen kiezen ervoor om in hun hotels te blijven, daar hotels een ontheffing

hebben op de ‘lei seku’ en later mogen sluiten. “Als er straks helemaal geen toeristen meer komen, zijn de restaurants aangewezen op lokale gasten.” De restaurantsector heeft eer-der te maken gehad met een periode zonder toeristen en hoopt dan ook andermaal op de steun van de Curaçaose be-volking. “Hoewel het voor vele eigenaren een zware tijd zal worden, is de lokale gast het laatste redmiddel.” CRA vervolgt: “Wellicht dat een versoepeling van de maatregelen een boost kan geven aan het restaurantbe-zoek, zodat daarmee een deel van het weggefallen toerisme

opgevangen kan worden.” Verder vindt de CRA dat de overheid nu ook versneld met de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) moet komen. Deze subsidie bekostigt een deel van de vaste lasten van de bedrijven die hard getrof-fen worden door de coron-acrisis. “Er is nu een acute noodsituatie ontstaan. Waar eerder restaurants de klap-pen hebben opgevangen door creatieve oplossingen te be-denken, is het onmogelijk om hier bovenop te komen. De TVL-regeling zou in januari uitgerold worden ,maar dat moet naar december gehaald worden. Anders is het te laat.”

‘Noodzaak voor klokkenluiderswet’

WILLEMSTAD — De Fundashon Kòrsou Transpa-rente sloot deze week de ‘Mi no ta keda ketu’-cam-pagne af op de Internationale Dag tegen Corruptie. Maar dat betekent niet dat mensen hierna stil moe-ten blijven. Een klokkenluiderswet zou volgens de stichting kunnen bijdragen aan de verdere bestrij-ding van corruptie.

Tijdens de campagne werden relevante films over bekende klokkenluiders aangeprezen. Deze *whistleblowers* worden steeds vaker als helden be-schouwd vanwege hun onthul-lingen. Zoals Julian Assange (Guantanamo Bay; de rol van Amerika in Irak en Afghanis-tan); Edward Snowden (op-richter Wikileaks) en Paul van Buitenen (fraude bij leden Eu-ropese Commissie). Maar ook

Lauren O'Connor die Harvey Weinstein aanklaagde voor *sexual harrasment*, wat leidde tot de #MeToo-beweging.

Wiels

Ook Curaçao heeft bekende klokkenluiders. Zoals wijlen Helmin Wiels, die dreigde met het openbaar maken van docu-menten over de gokindustrie. Maar ook Ruben Suriel van Fundashon Akshon Sivil, die

een civiele enquête initieerde over onregelmatigheden bij Aqualetra en Refeneria di Kòrsou. Klokkenluiders kun-nen soms ook zelf worden aan-geklaagd voor bijvoorbeeld het schenden van de geheimhou-dingsplicht, of kunnen nog er-gere represailles verwachten. Om die risico’s te verkleinen, is in vrijwel alle westerse landen inmiddels klokkenluiderswet-geving ingevoerd. In Nederland is in deze wet vastgelegd dat organisaties met meer dan vijftig medewer-kers verplicht zijn een interne meldregeling, ofwel klokken-luidersregeling, te hebben. Op Curaçao is in artikel 86 van de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht vastgelegd dat ambtenaren die vermoeden dat er sprake is van inbreuk op integriteit, dit moeten melden aan een diensthoofd. In artikel 87 is vastgelegd dat de ambte-naar op geen enkele wijze mag worden benadeeld als gevolg van het melden, ‘voor zover hij te goeder trouw handelt en hij geen persoonlijk gewin heeft bij de inbreuk of de melding daar- van’. Ook van organisaties die

onder toezicht van de Centrale Bank staan, wordt verlangd dat zij een beleid voeren gericht op het bereiken van een integere bedrijfsvoering.

Organisatiecultuur

Een overkoepelende klokken-luiderswet voor zowel de publie-ke als de private sector zou ver-der ondersteunend kunnen zijn. Naast deze wet- en regelgeving is minstens zo belangrijk om te werken aan een (organisatie) cultuur waarin vermoedens zonder angst voor negatieve ge-volgen gemeld kunnen worden. Vertrouwen is daarbij een sleu-telbegrip. Dat er vertrouwelijk zal worden omgegaan met de melding; dat er rechtvaardig zal worden opgetreden en dat de melding niet zal leiden tot negatieve gevolgen voor de melder. “No keda ketu betekent dus ook: blijf niet stil maar vraag om en draag zelf bij aan een veilige organisatiecultuur”, aldus de stichting. “Een cultuur waarin mensen zich durven te uiten. Veel integriteitschending-en moeten worden aangepakt waar ze zijn ontstaan en dat is op de werkvloer.”

Activeren

Kòrsou Transparente is een burgerinitiatief, ontstaan na het onderzoek van Transparency International in 2013 over de kwetsbaarheden van Curaçao voor corruptie. Een belang-rijke aanbeveling van Transparency International is het be-wustmaken van de Curaçaose bevolking van de schadelijke gevolgen van corruptie. Een van de speerpunten van Kòrsou Transparente is daarom het activeren van burgers om aan-dacht te vragen voor hun recht op een integer Curaçao.

Voorschot bewaarloon opslag olietanks

Isla moet CRU 11 miljoen gulden betalen

WILLEMSTAD — Refineria Isla Curaçao (Isla) moet bij wijze van voorschot 11 miljoen gulden aan Cu-raçao Refinery Utilities (CRU) betalen, te vermeer-deren met 99.000 gulden per dag vanaf 16 augustus 2020, tot aan de dag waarop de producten van Isla uit de opslag bij CRU zijn verwijderd. Dat vonniste de rechter gisteren in een kort geding dat door CRU was aangespannen.

Nadat de raffinaderij op 15 januari 2020 door Isla S.A. aan Refineria di Kòrsou (RdK) was teruggegeven, is CRU door RdK belast met het beheer daarvan. Dit beheer omvat de opslag van aardolieproducten (olie) in de op het terrein van de raffinaderij aan-wezige opslagtanks. In die tanks bevond en bevindt

zich nog olie van Isla. In de huurovereenkomst tus-sen RdK en Isla S.A. is be-paald dat bij het einde van de huurovereenkomst de op de bodem van de tanks aanwezige olie onder een bepaalde hoeveelheid, in eigendom overgaat op RdK. Bij brief van 11 au-gustus 2020 heeft CRU aan Isla gesommeerd tot

betaling van haar factu-ralen voor bewaarloon van ruim 31 miljoen gulden. Isla heeft geen gevolg ge-given aan deze sommatie. CRU heeft op 15 septem-ber 2020 conservatoir ei-gen- en derdenbeslag la-ten leggen.

De kosten van het beheer van de raffinaderij, waar-onder de loonkosten voor honderden werknemers, bedragen 18 miljoen gul-den per maand.

Terwijl daar als gevolg van het stilliggen van de raffinaderij geen inkom-sten van betekenis tegen-over staan. CRU heeft er

daarom spoedeisend be-lang bij dat zij in een kort geding desnoods betaling afdwingt, al dan niet door openbare verkoop van aan Isla toebehorende olie. Dat is volgens het vonnis op zich ook niet bezwaarlijk, als CRU bij het uitblijven van betaling mogelijk zal aansturen op verkoop van Isla’s olie.

Namens Isla is immers be-vestigd dat ook zij wenst dat de olie verkocht wordt. Dat is de reden waarom zij in reconventie opheffing van het beslag vorderde, wat echter werd afgewe-zen door de rechter.

WILLEMSTAD/APELDOORN — Het kunstwerk ‘Overco-ming Ourselves In Order To Overcome’ van Tirzo Mar-thais eergisteren in het Sprengerpark in Apeldoorn ge-plaatst. Het beeld is een co-creatie met negen inwoners van de stad Apeldoorn.

Bij het creëren van dit werk zijn drie principes leidend geweest: balans, stapelen en dragen, aldus Martha. “Stape-len is natuurlijk een klassieke vorm van beeldhouwen. Ik vind het mooi om op dat eeu-wenoude principe in deze tijd terug te vallen. Ook wij heb-ben gestapeld, dit keer met een Nederlandse steensoort en Zuid-Afrikaanse graniet, maar ook met verschillende

andere materialen. Door deze brokken steen bij elkaar te brengen, geven we beeld aan het bij elkaar brengen van onze menselijke ervaringen en ideeën. Wij mensen moe-ten het leven ook ‘dragen’ en dat is niet altijd makkelijk. We zijn soms afhankelijk van anderen of van middelen, zo-als geld. Het vraagt vaak om doorzettingsvermogen en het nodige zelfvertrouwen. Dat is

precies wat we terugzagen in het maakproces.” Zo brachten denegen inwo-ners niet alleen hun eigenheid mee, maar namen ze ook ob-jecten mee die hun band met de stad in beeld brengen. Van een gevlochten mand van oma, kastanjes uit de omgeving tot een 17e eeuwse baksteen van Paleis Het Loo. Het kunstwerk Overcoming Ourselves In Order To Overco-me is Martha’s tweede werk in de openbare ruimte in Neder-land, naDe dematerialisatie van de vijf geboden in de vijf zintuigen eerder vorig jaar in de binnenstad van Den Haag.

Saint Martin

Vrouw overlijdt na vermoedelijke haaienaanval

MARIGOT — Een Franse toerist op vakantie is gistermiddag overleden aan een vermoedelijke haaien-aanval in Orient Bay. De bevestiging dat dit een haaienaanval was, zal pas definitief worden vastgesteld als de resultaten van een autopsie, die vandaag zal worden uitgevoerd, bekend zijn, benadrukten de autoriteiten.

De Préfecture riep gisteravond een persconferentie bijeen om de feiten, zoals ze momenteel bekend zijn, aan de media door te geven. Het vrouwelijke slachtoffer (38) zwom alleen tot 100 meter uit de kust toen de aanval plaatsvond. Ze had met een vriendin geluncht in een restaurant en ging daarna zwemmen. Een metgezel die ook met haar aan het zwemmen was, was als eerste teruggedraaid naar de kust.

Mensen op het strand hoorden verschillende hulpkren van het slachtoffer. Twee medewerkers van een watersportexploitant gingen met een boot erop af om het slachtoffer op te halen.

Een van de twee medewerkers zou een haai in het water hebben gezien. Het lichaam werd teruggebracht naar het strand waar de brandweer en de gendarmes stonden te wachten om het lichaam onmiddellijk naar het mortuarium te vervoeren. Het was duidelijk dat het slachtoffer ernstige snijwonden aan haar onderste ledematen had, maar niet dat er een been ontbrak, zoals in sommige nieuwsuitzendingen en op sociale media was gepost. Direct nadat het nieuws over het dodelijke ongeval

bekend werd, werd een verbod ingevoerd van 48 uur op zwemmen en watersporten op alle Franse stranden. Dit zal worden herzien naarmate er meer informatie aan het licht komt en afhankelijk van de uitkomst van de autopsie. Gendarmes en territoriale politie zullen op stranden patrouilleren om ervoor te zorgen dat de beperking wordt nageleefd.

Natuurwetenschappers operden tijdens de persconferentie dat het vissen op haaien vanaf de kust waarbij aas in het water wordt gegooid, haaien naar het strand kan lokken. Deze praktijk is strikt illegaal, zei een van hen. Alleen beroepsvissers mogen op haaien vissen. Ze konden ook geen verband leggen met de haai die een paar dagen geleden dood op het strand van Baie aux Prunes werd aangetroffen. Wel stelden ze dat directe aanvallen van

haaien op mensen uiterst zeldzaam zijn en in 2018 en 2019 wereldwijd slechts vijf dodelijke aanvallen van haaien zijn geregistreerd.

Melanie Meijer Zu Schlochten, directeur van de Sint Maarten Nature Foundation, wilde geen commentaar geven totdat er meer bekend is. Ze zei dat ze 'buitengewoon verrast' zou zijn als het zou worden bevestigd als een haaienaanval.

Het laatste bekende incident met een haai in de wateren van Sint Maarten was op 31 oktober 2014, toen een haai in de kuit van een medewerker van een plaatselijke duikwinkel beet. Ze voerde op dat moment haaien onder water in het bijzijn van een groep toeristen. Ze werd per ongeluk gebeten toen ze een stukje aas verloor dat in de buurt van haar heen kwam.

Conferentie Interlandelijke Taskforce Kinderrechten 2020

Het team van Sint Eustatius.

ORANJESTAD — De jeugdprofessionals van de landen en de openbare lichamen van het Koninkrijk der Nederlanden kunnen terugkijken op een geslaagde digitale editie van de Taskforce conferentie, waarbij monitoring en evaluatie en de sociale impact van Covid-19 bij kinderen en jeugd centraal stonden. Tijdens deze jubileumconferentie heeft de Taskforce ook teruggeloken naar de afgelopen vijf jaar. Tevens werd er vooruitgekeken hoe de Interlandelijke Taskforce kaders kon creëren voor de nabije toekomst, waarbij alle kinderen en jongeren binnen het Koninkrijk gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien.

Ook in deze moeilijke tijden is het delen van kennis, het creëren van verbinding en interlandelijke samenwerking van belang. Juist nu in deze uitdagende tijden van onder andere Covid-19, is het essentieel om krachten en kennis te bundelen om gezamenlijk de problematiek rondom Kinderrechten het hoofd te bieden. Zodat de kinderen uit het Koninkrijk het perspectief blijven behouden op een gezonde en veilige toekomst en de stem van het kind centraal stellen. Tijdens de conferentie was er een zeer divers programma waarbij vanuit alle (ei) landen van het Koninkrijk professionals uit het werkveld om de tafel zaten voor interactieve discussies. De conferentie had een hybride karakter, waarbij de Taskforce-leden en jeugdprofessionals van de (ei)landen

via livestreams digitaal de studio inkwamen om deel te nemen aan de gesprekken. Mede door deze diversiteit kwamen er mooie en interessante tafelgesprekken tot stand. Zo stonden op de eerste dag van de conferentie monitoring en evaluatie centraal. Professor Kinderrechten Ton Liefwaard legde uit hoe monitoring en evaluatie niet alleen bijdraagt aan verantwoording maar ook hoe het dagelijkse werk hierdoor gemakkelijker kan worden. Ook Aboubacry Tall, vanuit Senegal werkzaam voor Unicef, bracht zijn kennis over als consultant op het gebied van *rights-based, equity-focused monitoring*. Op de tweede dag van de conferentie werd volledig ingezoomd op de sociale impact van Covid-19 en welk effect dit heeft bij kinderen en jongeren. Hierbij nam Micha de

Winter, emeritus professor van maatschappelijke opvoedingsvraagstukken, deel aan de tafelgesprekken en lichtte hij zijn onderzoeksresultaten toe.

In het programma werd ook stilgestaan bij het programma van Unicef #mijn-nieuwewereld. Middels dit initiatief zijn kinderen tussen de dertien en achttien jaar gevraagd hun ideeën te delen over hoe hun ideale wereld na corona eruit zou zien. Dit initiatief werd met open armen ontvangen door de kinderen, waarbij er dus wordt geluisterd naar hun stem en hoe ideeën van de kinderen omgezet kunnen worden naar daadwerkelijke implementaties. De Taskforce heeft de intentie uitgesproken in het vervolg de stem en de visie van kinderen nadrukkelijker te betrekken bij zijn inspanningen. De Interlandelijke Taskforce Kinderrechten kan gezamenlijk terugkijken op een geslaagde vijfde editie van de Taskforce conferentie, die georganiseerd werd door Sint Eustatius, in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Bezoek www.ourchildrenourfuture.org voor meer informatie.

CBS van start met Arbeidskrachtenonderzoek op Bonaire, Sint Eustatius en Saba

KRALENDIJK — Tussen december 2020 en maart 2021 zullen interviewers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op Bonaire, Sint Eustatius en Saba op pad gaan om aselect gekozen huishoudens te bezoeken voor het Arbeidskrachtenonderzoek (AKO).

Het AKO is een steekproefonderzoek onder huishoudens dat het CBS om de twee jaar uitvoert. Met het onderzoek worden de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in Caribisch Nederland gemeten. Eén van de belangrijkste gegevens uit het AKO is het werkloosheidspercentage. Dit percentage geeft aan welk deel van de beroepsbevolking op zoek is naar werk. Andere belangrijke gegevens zijn de arbeidsparticipatie, maar ook bijvoorbeeld het opleidingsniveau, het beroep en de arbeidsduur.

Om beter inzicht te krijgen in de arbeidsmarktgegevens, wordt de medewerking van alle huishoudens gevraagd die deel uitmaken van de steekproef. Op Bonaire zullen 969 huishoudens benaderd worden, op Sint Eustatius 512 en op Saba 488. Het CBS is wettelijk verplicht om alle verzamelde gegevens strikt vertrouwelijk te behandelen. Hierbij zijn verschillende maatregelen getroffen om de verzamelde gegevens te beschermen. Alle interviewers zijn in het bezit van een legitimatiebewijs van het CBS. Op verzoek moet de interviewer zich kunnen identificeren, zodat iedereen er zeker van kan zijn dat de gegevens door het CBS wordt verzameld.

Het CBS begrijpt dat het aanleveren van informatie in deze moeilijke tijden niet eenvoudig is maar betrouwbare cijfers over hoe we er als Caribisch Nederland voor staan zijn erg belangrijk. Juist nu hebben overheden, wetenschappers, bedrijven en burgers er behoefte aan om te weten hoe het gaat met Caribisch Nederland en zijn inwoners. Het CBS gaat daarom door met gegevens verzamelen en spreekt in een persbericht de hoop

uit dat men ook in deze tijd deze belangrijke gegevens blijft aanleveren en dankt bij voorbaat voor het begrip. Voor vragen en informatie kan er contact worden opgenomen met het CBS via +599 717 8676 van maandag tot en met vrijdag tussen 08.00 en 17.00 uur. Het is ook mogelijk om te e-mailen naar caribischnederland@cbs.nl. Meer informatie over het AKO is te vinden op de webpagina www.cbs.nl/arbeidskrachten. Op de webpagina www.cbs.nl/huisbezoek is te lezen hoe het CBS omgaat met de veiligheidsregels op de drie Caribisch Nederlandse eilanden en waarmee rekening wordt gehouden bij een huisbezoek.

Knops in verslag aan de Tweede Kamer:

‘Kaya Kaya is manier om de bewoners samen te brengen’

WILLEMSTAD — De Nederlandse staatssecretaris Raymond Knops heeft aan de Tweede Kamer verslag gedaan van zijn bezoek in november aan Curaçao, Sint Eustatius en Saba. Tijdens het eendaagse bezoek aan Curaçao had hij een ontmoeting met Izzy Gerstenbluth en in Otrobanda een ontmoeting met minister Steven Martina, de organisatoren van het evenement Kaya Kaya, en met een IT-ondernemer.

Knops was op 2 november voor een dag op het eiland. De directe aanleiding voor de reis was het akkoord tussen Nederland en Curaçao over de consensus Rijkswet Caribisch Orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling (Coho) en het bijbehorende Landspakket Curaçao. Eerder werd in een separate brief hier reeds verslag van gedaan aan de Tweede Kamer. Voorafgaand aan het werkprogramma op Curaçao heeft epidemioloog dr. Gerstenbluth de actuele situatie rond Covid-19 op Curaçao aan Knops toegelicht en werd het landspakket onderkend. Daarna volgde, wat hij noemt, 'een verdiepend programma op het eiland'.

“Op de buitenplaats van het Bario wijkhotel in Otrobanda heb ik samen met minister Martina (Economische Ontwikkeling, MAN) gesproken met een drietal jonge innovatieve ondernemers, waaronder de initiatiefnemer van het succesvolle straatfestival Kaya Kaya. Dat festival trok op het hoogtepunt – vóór de crisis – maar liefst 12.000 festivalgangers naar Otrobanda. Het evenement is

meer dan een feest alleen. Het is een aanleiding voor het aanbrengen van *street art*, het schoonmaken van terreinen en het opknappen van huizen. Kaya Kaya is daarmee een manier om de bewoners samen te brengen en de straat een positieve impuls te geven. Gedwongen door Covid-19 zijn dit jaar stadstuinen aangelegd waar voedsel voor de buurt wordt verbouwd”, zo vervolgt Knops zijn verslag. Knops: “Naast de initiatiefnemer van Kaya Kaya heb ik gesproken met een locatie-onafhankelijke ondernemer in merk- en conceptontwikkeling en met een IT-ondernemer met een snelgroeiend jong bedrijf dat zich toelegt op de transitie van organisaties naar digitale werken. Het bedrijf kent geen werktijden en geen officiële vakantiedagen, wél projecten en resultaten. Al vóór Covid-19 bepaalden medewerkers zelf of ze op kantoor, thuis of op het strand werkten. Een deel van het personeel is woonachtig op Curaçao, een deel elders op de wereld, of is een digitale nomade.” Ook heeft de staatssecretaris een bezoek gebracht aan

Foto: Daily Herald

de ‘Kathedraal van Doornen” van kunstenaar Herman van Bergen. “Het enorme kunstwerk is in vijf jaar tijd opgetrokken, uit blokken gemaakt van doornen van de wabi-struik die overal op het eiland voorkomt en lokaal als onkruid geldt. In de kathedraal is het werk van een aantal andere vooraanstaande Curaçaose kunstenaars te vinden. Het kunstwerk is een ode aan de vrije geest en vertelt het verhaal van de ontstaansgeschiedenis van het eiland, van de teloorgang van de oorspronkelijke Indiënenbevolking tot de vertrapping van de aarde door de moderne mens. Het is een denk- en vrijplaats voor alle religies en levensopvattingen.”

“Op verzoek van Statenvoorzitter Ana-Maria Pauletta (PAR) vond op maandag ten slotte een besloten gesprek plaats met de commissie Koninkrijkszaken van de Staten. Aanwezig waren,

naast de voorzitter, de Statenleden Stephen Walroud (PAR), Elsa Rozendal (MAN) en Gilmar ‘Pik’ Pisas (MFK). Centraal stonden de verwachtingen van het akkoord. Het programma werd afgesloten met een ontvangst van de Raad van Ministers door de gouverneur van Curaçao, Lucille George-Wout.”

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

Juffrouw Chemmy Vrijwilliger van het Jaar 2020

KRALENDIJK — Crispina Cilicia-Janga, beter bekend als Juffrouw Chemmy, helpt stichting Mangazina di Rei al jaren als vrijwilliger met cultureel-educatieve programma's. Zij is altijd bereid om haar kennis en liefde voor onze culturele erfenis te delen met kinderen die hier meer over willen weten.

Juffrouw Chemmy wordt ook altijd gevraagd om advies te geven als het gaat om projecten en activiteiten een passende naam te geven die origineel en typisch Bonairiaans klinken. Denk dan bijvoorbeeld aan het culturele evenement 'Nos Zijle', maar ook aan de dansgroep 'Zoya ku Nos' die onderdeel is van het educatieve programma 'Talento Cultural', zo schrijft Mangazina di Rei in een persbericht.

Om de internationale vrijwilligersdag te vieren, heeft het NGO Platform afgelopen zaterdag de 'Vrijwilliger van het Jaar 2020' georganiseerd. Ter gelegenheid hiervan heeft stichting Mangazina di Rei juffrouw Chemmy hiervoor genomineerd.

Tijdens de verkiezingsavond zei juffrouw Chemmy: “Je kan het gesprokkelde hout als een symbool zien voor onze culturele erfenis. Om ermee te kunnen koken moet het hout van goede kwaliteit zijn, anders brandt het heel snel op. Als het hout echter hard genoeg is, geeft het genoeg warmte af om ermee te kunnen koken. Op dezelfde manier moeten we onze culturele erfenis niet verloren laten gaan door invloeden van buiten af. We moeten onze culturele erfenis

koesteren en levend houden.” Juffrouw Chemmy is op die avond door de jury verkozen tot 'Vrijwilliger van het Jaar 2020'. Stichting Mangazina di Rei zegt blij en dankbaar te zijn voor alle bijdragen die

juffrouw Chemmy al die jaren heeft geleverd. “We willen ook het NGO Platform bedanken voor de gelegenheid om vrijwilligers in het zonnetje te zetten”, zo eindigt het persbericht.

Euro

Rood

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen stonden vandaag in het rood. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,6 procent in de min op 614,30 punten. De MidKap verloor 1 procent tot 892,04 punten. De beurzen in Frankfurt en Parijs zakten tot 1,3 procent.

Sterkste stijger in de AEX was Randstad met een plus van 4,6 procent. Het uitzendconcern herstelt sneller van de coronacrisis dan het bedrijf zelf had gedacht. De omzet kromp de afgelopen tijd veel minder sterk dan eerder dit jaar, toen de vraag naar uitzendkrachten sterk afnam door de pandemie. Ook verhoogde Deutsche Bank het advies voor het aandeel naar kopen. Verzekeraar Aegon kampte met adviesverlagingen door Citi en Oddo BHF en sloot de rij met een min van 3,7 procent.

De euro was 1,2132 dollar waard, tegenover 1,2119 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 0,1 procent goedkoper op 46,73 dollar. Brentolie kostte 0,3 procent minder op 50,11 dollar per vat.

Tokio

Verlies

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag opnieuw met verlies gesloten. De toonaangevende Nikkei in Tokio ging 0,4 procent lager het weekeinde in op 26.652,52 punten. Het was de vijfde verliesbeurt in de afgelopen zes handelsdagen.

SoftBank verloor 4,7 procent. Beleggers namen wat winst na de recente sterke opmars van het aandeel. De Japanse techinvesteerder profiteerde deze week van de succesvolle beursgang van de Amerikaanse maaltijdbezorger DoorDash, waarin het een groot belang heeft. Ook berichten dat het bestuur eigen aandelen wil terugkopen om het bedrijf van de beurs te halen werden positief ontvangen.

De andere belangrijke beurzen in de Aziatische regio lieten een gemengd beeld zien. De beursgraadmeter in Shanghai noteerde tussentijds 1 procent in de min en de Hang Seng-index in Hongkong won 0,5 procent. De Kospi in Seoul steeg 1 procent, dankzij een sterke stijging van de Zuid-Koreaanse export in de eerste tien dagen van december. De Australische All Ordinaries in Sydney zakte 0,6 procent.

Wall Street

Lager

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met verliezen aan de laatste handelsdag van de week begonnen. De leidende Dow-Jonesindex noteerde kort na de openingsbel 0,4 procent lager op 29.877 punten. De brede S&P 500 verloor 0,5 procent tot 3651 punten en techgraadmeter Nasdaq speelde 0,8 procent kwijt tot 12.331 punten.

Pfizer verloor in de openingsminuten 1,8 procent aan beurswaarde en ook BioNTech zakte 1,4 procent. Volgens de experts is het vaccin van de twee veilig genoeg om te worden toegediend. Naar verwachting zal de FDA het vaccin nu snel goedkeuren. Mogelijk kan na het weekeinde begonnen worden met vaccineren.

Walt Disney won bijna 8 procent aan beurswaarde. Het entertainment- en mediaconcern maakte bekend nieuwe films van Star Wars en Indiana Jones te maken. Ook wil het bedrijf veel meer series op streamingdienst Disney+ uitbrengen die zijn gebaseerd op zijn Marvel- en Star Wars-filmreeksen.

Woningplatform Airbnb in één klap in waarde verdubbeld

NEW YORK — Aandelen van woningverhuurplatform Airbnb zijn bij het beursdebuut van het internetbedrijf gisteren in één klap meer dan verdubbeld in waarde. De stukken werden voor een prijs van 68 dollar per aandeel naar de beurs gebracht, maar bij hun eerste openingskoers voor 146 dollar verhandeld.

Met de koerssprong is Airbnb nu bijna 101 miljard dollar waard. De site voor particuliere verhuur van vakantieverblijven haalde met de beursgang 3,5 miljard euro op.

De vliegende start op de beurs volgt op de beursgang van DoorDash, dat woensdag in één handelssessie ook bijna in waarde verdubbelde. Ondanks de coronacrisis waren bedrijven in de VS weer vaker de stap naar de beurs, geholpen door de recente recordwinsten die op Wall Street worden geboekt.

Topman en medeoprichter Brian Chesky zei ‘geen woorden te hebben’ voor de gigantische koerssprong. Zijn eigen belang van circa 12 procent in Airbnb steeg tot een waarde van 11,4 miljard dollar.

Airbnb werd eerder dit jaar hard getroffen door de coronacrisis, doordat reisbeperkingen de toerismesector volledig ontwrichtten. Volgens Chesky werd op het hoogtepunt van de crisis bij een investeringsronde nog maar 30 dollar per Airbnb-aandeel geboden. Het plan

om de stap naar de beurs te maken werd door de coronacrisis dan ook uitgesteld.

Airbnb liet eerder weten dat vooral de Amerikaanse markt voor particuliere vakantie-optrekjes sterk herstelt. Nu het door thuiswerken steeds minder belangrijk is waar je je gedurende de werkweek bevindt, zouden Airbnb-appartementen een steeds aantrekkelijker optie worden.

Vergeleken met de ruim 60 procent aan verloren omzet bij boekingsite Expedia en hotelketen Marriott, had Airbnb in het derde kwartaal slechts te maken met 18 procent minder inkomsten dan een jaar eerder. “Mensen pakten ineens de auto om een paar honderd

kilometer verderop een Airbnb te boeken, en ook nog voor langere periodes. Thuiswerkers wilden meer ruimte, studenten wilden hun ouderlijk huis ontvluchten.”

In het dertienjarige bestaan van Airbnb heeft het bedrijf de toerismesector voorgoed veranderd. Hotels en hostels in populaire steden kregen er ineens een leger aan particuliere concurrenten bij die een zakcentje wilden verdienen. Die opkomst is niet zonder controverses. Onder andere de gemeente Amsterdam voerde in de afgelopen jaren aangescherpte regels in om overlast en zelfs woning-schaarste door Airbnb-verhuur tegen te gaan.

Cuba schaft verschil tussen nationale en internationale peso af

HAVANA — Cuba zal zijn beide valuta, de internationale en binnenlandse peso, vanaf 1 januari ineen-schuiven. Daarmee komt er een einde aan een uniek systeem dat al bijna drie decennia bestaat, heeft de Cubaanse president Miguel Diaz-Canel gisteren bekendgemaakt.

“We zijn van mening dat aan de voorwaarden is voldaan om de start van deze hervorming aan te kondigen die begint op 1 januari 2021, met een enkele wisselkoers van 24 Cubaanse peso's voor een dollar”, zei Diaz-Canel op tv. Naast hem stond voormalig president Raúl Castro.

Cuba hanteert nu nog twee valuta. De zogeheten ‘peso convertible’ wordt gebruikt door toeristen die het land bezoeken en in het internationale handels- en betalingsverkeer

De zogeheten ‘peso convertible’.

van Cuba. De koers daarvan is een-op-een gekoppeld aan de Amerikaanse

dollar. In het binnenlandse betalingsverkeer wordt de ‘normale’ peso gebruikt.

De binnenlandse peso is ongeveer 4 dollarcent waard.

EU-leiders stemmen in met hervorming noodfonds ESM

BRUSSEL — De EU-leiders stemmen in met de hervorming van het ESM, het permanente noodfonds voor eurolanden in financiële problemen. Vanaf begin 2022 kan het worden ingezet als vangnet voor problembanken in de eurozone. Voor de nieuwe rol van het ESM, waarvan de ministers van de Eurogroep aandeelhouder zijn, is een verdragswijziging nodig.

De ministers van Financiën van de eurozone (Eurogroep) bereikten vorige maand na meer dan een jaar onderhandelen een ak-

koord over het fonds, dat vanaf 2024 van kracht zou worden. Ze besloten toen ook de nieuwe bevoegdheden met twee jaar te ver-

vroegen. De leiders verwelkomen het besluit. “Dit is een grote stap vooruit”, schrijven ze in een verklaring.

Tot nu toe kan het ESM met leningen alleen landen te hulp schieten, maar straks ook met een kredietlijn de EU-instantie voor de herstructurering van problembanken en afwikkeling van bankfaillissementen. Nu hebben de Europese banken een pot hiervoor, het zogeheten gemeenschappelijk afwikkelingsfonds (SRF), maar

als vangnet mag het ESM zo nodig bijspringen met leningen. Dat moet voorkomen dat de belastingbetaler met de kosten van falende banken wordt opgezadeld.

Vorig jaar waren de lidstaten al overeengekomen dat het ESM in de toekomst alleen nog leningen mag verstrekken aan landen met een houdbare staatsschuld. De Eurogroep krijgt ook meer te zeggen over hulp-programma's zoals die waarmee Griekenland de afgelopen jaren op de been is gehouden.

Brussel stelt Londen voor nog jaar als vanouds te blijven vissen

BRUSSEL — De Europese Commissie stelt de Britse regering voor om Europese en Britse vissers nog een jaar toegang te geven tot elkaars wateren als de EU en het VK op 31 december geen akkoord hebben bereikt over de visserij. Een verordening om dat te regelen ligt in Brussel al klaar, zei voorzitter Ursula van der Leyen na afloop van de EU-top in Brussel.

De commissie heeft een juridisch raamwerk opgezet dat het mogelijk maakt dat de Europese en Britse vissersboten een vergunning kunnen krijgen tot 1 januari 2022, of tot eerder een visserijakkoord zou worden gesloten. Daarmee zijn de Europese vissers in elk geval nog een jaar uit de brand. Maar

dan moet het Verenigd Koninkrijk wel meewerken, de verordening is op basis van wederkerigheid.

Ingewijden in Brussel denken dat in geval van een no-deal Londen wel oren heeft naar een dergelijke tijdelijke noodmaatregel. Eind december vervallen de visrechten, vergunningen en quotaregels omdat de Britten dan definitief uit de EU stappen en zich niet meer aan de gemeenschappelijke visregels houden.

Von der Leyen heeft de EU-leiders vanmorgen verteld dat de kans op een no-deal groter is dan op een akkoord. “Maar hoe dan ook, in minder dan drie weken is er een nieuw begin voor oude vrienden”, zei ze op de afsluitende persconferentie.

Onverwacht vertrek Ferrari-topman

MARANELLO — Topman Louis Camilleri van het beroemde Italiaanse sportwagenmerk Ferrari is onverwacht met onmiddellijke ingang afgetreden om persoonlijke redenen. Camilleri werd eerder in het ziekenhuis opgenomen vanwege een coronabesmetting en is nu thuis aan het herstellen. Volgens Ferrari is zijn ziekte echter niet de reden dat hij opstapt.

De 65-jarige Camilleri kwam in juli 2018 aan het roer te staan bij Ferrari als opvolger van Sergio Marchionne, die kort daarna overleed aan com-

plicaties na een operatie. Camilleri legt ook zijn functie als voorzitter van tabaksbedrijf Philip Morris International neer. Voorzitter John Elkann van Ferrari zal op tijdelijke basis Camilleri vervangen totdat een vaste opvolger is gevonden. Onder leiding van Camilleri bracht Ferrari nieuwe sportwagens uit en steeg de jaarlijkse verkoop in 2019 voor het eerst tot meer dan 10.000 bolides. Ferrari is sinds 2015 beursgenoteerd en het aandeel bereikte vorige maand een recordniveau op de beurs in Milaan. De beurswaarde bedraagt ongeveer 34 miljard euro.

KLM mag tijdelijk geen passagiers vervoeren naar Hongkong

AMSTELVEEN — Luchtvaartmaatschappij KLM mag tijdelijk geen passagiers naar Hongkong vervoeren. Het bedrijf bevestigde berichtgeving daarover in de Hongkongse krant *South China Morning Post*. Volgens die krant wordt KLM gestraft onder zeer strenge coronaregels in de staat en duurt de schorsing tot en met 17 december. KLM zegt zelf nog in gesprek te zijn met Hongkongse autoriteiten over de duur van de schorsing.

Zolang KLM geen passagiers naar Hongkong mag vervoeren, vliegt de lucht-

vaartmaatschappij alleen vracht daarheen. Op de terugweg uit Azië neemt KLM zowel passagiers als vracht mee.

Volgens de South China Morning Post scherppte Hongkong onlangs zijn regels voor luchtvaartmaatschappijen aan om geïmporteerde coronagevallen tegen te gaan. Als op een vlucht één persoon zit die positief test en een andere persoon die zich niet aan alle regels in Hongkong houdt, zoals bewijs tonen voor een veertiendaags verblijf in een hotel, kan dat voor de vervoerder al een schorsing betekenen.

Lufthansa krijgt meer boekingen door naderende coronavaccins

KEULEN — De Duitse luchtvaartmaatschappij Lufthansa ziet nu al een forse toename in het aantal boekingen voor komende zomer, door de verwachting dat mensen door de komst van coronavaccins weer snel terug kunnen naar het normale leven. Dat zegt topman Carsten Spohr in zakentijdschrift *Wirtschaftswoche*. Spohr denkt in 2021 gemiddeld de helft van het aantal passagiers van vorig jaar te vervoeren.

De boekingen voor de zomerperiode zijn in korte tijd verdrievoudigd en ook voor de paasperiode wordt al geboekt. Daaruit blijkt volgens Spohr hoeveel vertrouwen de aanstaande komst van coronavaccins geeft. Spohr denkt qua aantal passagiers in de zomer

en het najaar van volgend jaar op 70 procent van 2019 te zitten. In 2022 moet Lufthansa dan geen verlies meer lijden. De topman van de Duitse luchtvaartmaatschappij hoopt dat de Duitse overheid zijn belang van 20 procent in Lufthansa vanaf 2023 weer af kan bouwen. Dat belang kreeg Duitsland in ruil voor 9 miljard euro aan staatssteun.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

NEW YORK				AMSTERDAM			
	11-Dec				11-Dec		
DOW JONES	29.913.94	-0.28%	AEX	615.27	-0.46%		
S&P 500 INDEX	3.647.94	-0.55%	ARCELOMITTAL	17.27	-1.03%		
NASDAQ	12.329.46	-0.62%	AEGON NV	2.98	-3.87%		
AMAZON.COM INC	3.093.13	-0.27%	KONINKLUKE AHOL	23.19	-1.24%		
APPLE INC	121.35	-1.54%	AKZO NOBEL	86.04	-1.17%		
BAIDU INC-SP ADR	162.34	2.54%	ASML HOLDING NV	373.95	-0.80%		
BERKSHIRE HATH-B	224.92	-0.07%	DSM (KONIN)	134.90	0.19%		
BOEING CO/THE	233.35	-0.46%	HAL TRUST	115.20	-0.86%		
CITIGROUP INC	58.68	-3.01%	HEINEKEN NV	91.16	-0.74%		
COCA-COLA CO	53.36	0.57%	ING GROEP NV	7.93	-1.99%		
COSTCO WHOLESALE	374.22	0.38%	KPN (KONIN) NV	2.44	-1.49%		
WALT DISNEY CO	173.74	12.31%	KONINKLUKE PHIL	42.83	-1.13%		
3D SYSTEMS CORP	10.13	-1.94%	RANDSTAD NV	54.00	3.89%		
EBAY INC	49.15	-0.91%	ROYAL DUTCH SH-A	15.49	-2.82%		
FACEBOOK INC-A	273.69	-1.24%	TOMTOM NV	7.53	-0.79%		
GENERAL ELECTRIC	11.25	-0.66%	TOTAL SE	37.18	-1.30%		
ALPHA BANC INC-A	1.760.04	-0.43%	UNILEVER PLC	48.27	0.43%		
HP INC	23.19	0.06%	W.P. STEWART HOL	679.42	-0.60%		
HOME DEPOT INC	262.87	-0.73%	SCOTIA FUNDS		10-Dec		
INTEL CORP	49.45	-1.61%	MONEY MARKET	13.5979	0.00%		
JOHNSON&JOHNSON	152.55	0.20%	US DOLLAR BOND	3.0229	-0.12%		
MICROSOFT CORP	210.76	-0.12%	GLOBAL EQUITY	3.3207	0.10%		
PROCTER & GAMBLE	135.72	-0.15%	US EQUITY	18.9305	-0.07%		
ROYAL DUTCH-ADR	37.48	-2.46%	CANADIAN EQUITY	2.9662	0.17%		
STARBUCKS CORP	103.14	-2.14%	FUNDS		10-Dec		
TWITTER INC	51.21	0.00%	BSF DEFENSIVE	122.54	-0.07%		
WALMART INC	147.02	-0.01%	BSF CONSERVATIVE	112.92	-0.27%		
EXCHANGE TRADED FUND		11-Dec	BSF MODERATE	139.83	-0.50%		
ALERIAN MLP - AMLP	28.18	-0.67%	BSF AGGRESSIVE	160.50	-0.83%		
ISH GBL HY BD - GHYG	50.33	-0.13%	BGF MULTI ASSET INC	10.13	0.00%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	86.70	-0.08%	BGF GBL ALLOCATION	71.28	-0.24%		
ISH SELECT DIV - DIVY	96.54	-0.64%	BGF USD CORE BOND	18.31	-0.05%		
ISH MSCI EMKT - EEM	50.76	-0.63%	BGF FIX INC GBL OP	15.59	-0.06%		
ISH MSCI PAC - EPP	47.29	-0.69%	BGF USD HI YIELD BND	37.39	-0.19%		
ISH RUSSELL - IWV	217.84	-0.51%	CURRENCIES		11-Dec		
ISH S&P 500 - SPY	61.51	-0.57%	YENUSD	103.9400	-0.23%		
ISH EUROPE - IEV	47.19	-0.80%	EURUSD	1.2113	-0.21%		
INVESCO QQQ TRUS	300.18	-0.77%	CANUSD	1.2772	0.26%		
INVESCO DB COMMO	14.22	-0.42%	GBPUSD	1.3227	-0.51%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	36.63	0.11%	COMMODITIES		11-Dec		
SPDR S&P MID 400	409.13	-0.20%	OIL WTI	46.79	0.02%		
SPDR S&P 600 SMA	77.71	-0.52%	GOLD	1844.80	0.45%		
VANGUARD REIT - VNQ	83.96	-0.60%	SILVER	24.01	0.03%		
WSDOMTR JAP H-EQJX	53.87	-0.43%	WHEAT	606.00	1.59%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuaries —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	640-8443 ext 101	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	6408443 ext 301	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	6408443 ext 201	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	6408443 ext 401	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

ZATERDAG 12 DEC 2020 Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 26 en 35 km/u.			
Max Temp. 30°	Voelt Als 34°	Wind 26 km/u	Precipitatie 25%
Zonsopgang 06:52	Zonsondergang 18:16	UV index 10 v/d 10	
ZATERDAG Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 22 en 33 km/u.			
Min Temp. 26°	Voelt Als 28°	Wind 22 km/u	Precipitatie 3%
Maansopgang 04:36	Maansondergang 16:33		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen	
Huisarts nachtdienst - Oranjestad	Dienstdoende apotheken
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica Eagle 640-8443 ext 101
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas	Apotheek nachtdienst
Centro Medico	Oranjestad
San Nicolaas	Botica Aloë
11 Dec 2020 - Dr. Every	584-4606

Oplossing sudoku 11 december

4	5	8	2	9	1	3	6	7
2	1	6	4	7	3	5	8	9
7	9	3	5	6	8	2	4	1
3	7	5	9	1	4	8	2	6
8	2	9	7	5	6	4	1	3
6	4	1	3	8	2	7	9	5
5	3	2	6	4	9	1	7	8
1	6	7	8	2	5	9	3	4
9	8	4	1	3	7	6	5	2

BVN			
15:05	Tijd voor MAX	06:00	VRT Journaal
15:50	Sesamstraat	06:50	M
16:05	NOS Jeugdjournaal	07:40	NOS Journaal
16:10	Rudy's grote kerstshow	08:00	Weerbericht Europa/Afrika
16:30	Blokken	08:05	Klem
16:55	Thuis	08:55	Droomhuis Gezocht
17:20	EenVandaag	09:40	NOS Studio Sport
17:35	NOS Gesprek minister-president		Eredivisie
	Dagelijkse Kost	10:05	Op1
17:50	VRT Journaal	11:00	Nieuwsuur
18:00	M	11:40	Weerbericht Amerika/Caribiën
18:50	NOS Journaal	11:45	Iedereen beroemd
19:40	Weerbericht Europa/Afrika	12:00	VRT Journaal
20:00	Klem	12:35	Vroege Vogels
20:05	Droomhuis Gezocht	13:15	BinnensteBuiten
20:55	NOS Studio Sport	13:45	Typisch Betuwe
21:40	Eredivisie	14:10	Tiki Taka Touzani
22:05	Op1	14:35	Tijd voor MAX
23:00	Nieuwsuur	15:15	Sesamstraat
23:40	Weerbericht Amerika/Caribiën	15:30	Het Klokhuys
	Iedereen beroemd	15:45	Rudy's grote kerstshow
23:45		16:10	Floortje Blijft Hier
		16:40	Zembla
		17:20	EenVandaag
zaterdag 12 december		17:45	Donnie aan de Kook
00:00	VRT Journaal	18:00	VRT Journaal
00:35	2Doc: Bart en de steen die terug naar huis ging	18:40	Zelfde deur
01:35	Hunted	19:20	NOS Journaal
02:25	NOS Journaal	19:40	Weerbericht Europa/Afrika
02:40	BinnensteBuiten	19:45	Kamp Van Koningsbrugge
03:05	Tijd voor MAX	20:35	All Stars & Zonen
03:50	Sesamstraat	21:05	Even tot hier
04:05	NOS Jeugdjournaal	21:55	NOS Studio Sport
04:10	Rudy's grote kerstshow		Eredivisie
04:30	Blokken	22:35	Nieuwsuur
04:55	Thuis	23:05	Weerbericht Amerika/Caribiën
05:20	EenVandaag		NOS Studio Sport
05:35	NOS Gesprek minister-president	23:35	Iedereen beroemd
05:50	Dagelijkse Kost		compilatie

COLOFON		
Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raissa Montilla topixaruba@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190	
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com		

BELANGRIJKE GEGEVENS

Ik ben positief getest voor Covid-19. Wat moet ik doen?

Als u Covid-19 positief blijkt te zijn, moet u onmiddellijk thuis in isolatie gaan.

Isolatie betekent dat u zo min mogelijk contact heeft met anderen. U mag niet naar uw werk, niet naar school en niet naar andere publieke plaatsen gaan. U moet thuisblijven, bij voorkeur in een aparte kamer met een eigen badkamer. U heeft een goed geventileerde ruimte nodig. U moet persoonlijke spullen bij de hand hebben zoals: handdoeken, borden, bekens en vorken; deel deze niet met anderen. Leef de hygiënemaatregelen goed na en gebruik een mondkapje in het bijzijn van anderen in uw huis. Volg deze instructies totdat de DVG u akkoord geeft om weer uit isolatie te gaan.

Zorg ervoor dat u tijdens deze periode genoeg rust neemt, goed eet, goed drinkt, eventueel medicijnen inneemt volgens de instructies van uw arts; indien uw gezondheid verslechtert neem dan onmiddellijk contact op met uw huisarts.

Samen kunnen we het weer stoppen!

DVG
DIRECTIE VOLKSGEZONDHEID

EU legt klimaatlat hoger: 55 procent minder CO2 in 2030

BRUSSEL — De Europese Unie scherpt haar klimaatdoelstellingen aan. Over tien jaar moet de unie niet 40, maar 55 procent minder CO2 uitstoten dan in 1990, zijn de EU-leiders overeengekomen op hun top in Brussel. Dat is nodig om Europa in 2050 klimaatneutraal te maken. “Europa is de leider in de strijd tegen klimaatverandering”, twittert EU-president Charles Michel na afloop van een lange en verhitte nacht van onderhandelingen.

Nederland dringt al langer aan op het opschroeven van het tussendoel in 2030. Ook de Europese Commissie stelde

Foto: Shutterstock

Verminder CO2

dat voor. Het Europees Parlement wil de lat zelfs op 60 procent leggen en wil dat niet alleen de unie als geheel, maar ook ieder EU-land afzonderlijk dat doel haalt. De EU-landen en het parlement moeten het

daarover nu eens zien te worden. De scherpere doelstellingen zijn nodig om de opwarming van de aarde te kunnen beperken tot 2 en liever nog 1,5 graad, zoals in het klimaatak-

koord van Parijs is afgesproken. Zo zou de klimaatverandering nog enigszins binnen de perken kunnen worden gehouden. Bijna alle Europese regeringsleiders erkennen voor aanvang van de EU-top in Brussel al wel dat de EU de klimaatdoelstellingen zou moeten aanscherpen. Maar lidstaten als Polen en Tsjechië eisten garanties dat ze daarvoor geen al te grote offers zouden moeten brengen. Oost-Europese landen hebben veelal minder diepe zakken en leunen nog zwaar op bijvoorbeeld de vervuilde kolenstook. Pas toen de ochtend al was aangebroken was ook Polen tevreden. De nieuwe doelen worden vastgelegd in een Europese klimaatwet.

Goedkeuring vaccin van Pfizer en BioNTech in VS snel afgerond

WASHINGTON — De Amerikaanse overheid keurt heel snel het nieuwe vaccin van de Amerikaanse en Duitse vaccinnmakers Pfizer en BioNTech goed. De Amerikaanse staatssecretaris Alex Azar die Gezondheid in zijn portefeuille heeft, zei dat dit binnen enkele dagen geregeld moet zijn. Hij verwacht volgens Amerikaanse media dat het misschien al mogelijk zal zijn mensen te vaccineren met het middel vanaf maandag of dinsdag.

De ‘spoedgoedkeuring’ volgt op het positieve advies van onafhankelijke onderzoekers over het vaccin aan de waakhond FDA, die toezicht houdt op medicijnen, geneesmiddelen en voedsel. Het is veilig genoeg om te worden toegediend aan Amerikanen, aldus de meerderheid van het team van deskundigen. Het panel vindt in meerderheid dat de voordelen van het vaccin groter zijn dan de risico's. De deskundigen hebben uit-

voerig gedebatteerd over het risico op allergie na twee gevallen van ernstige reacties in het Verenigd Koninkrijk waar deze week is begonnen met vaccineren. In de Verenigde Staten zal het vaccin vergezeld gaan van een waarschuwing, kondigde Marion Gruber van de FDA aan: het zal niet worden aanbevolen voor mensen met een bekende allergie voor een van de ingrediënten. Pfizer kan aan de Amerikaanse regering tot midden 2021 niet meer dan 100 miljoen vaccins leveren. Daarmee kunnen 50 miljoen Amerikanen worden ingeënt. In de VS zijn al bijna 300.000 mensen overleden aan Covid-19. Momenteel komen er dagelijks zo'n 3000 bij. In het Verenigd Koninkrijk worden al op grote schaal mensen ingeënt met het Pfizer-vaccin. Ook Canada heeft het middel versneld goedgekeurd. De Europese toezichthouder EMA verwacht eind deze maand een oordeel te vellen over het Pfizer-vaccin.

Australisch coronavaccin op dood spoor

BRISBANE — De Australische overheid heeft een bestelling van 51 miljoen doses van een coronavaccin dat in eigen land werd ontwikkeld geannuleerd. Biotechbedrijf CSL en de Universiteit van Queensland hebben besloten het middel niet verder in een vervolgfase te testen nadat proefpersonen ten onrechte positief waren getest op het hiv-virus.

Het land sloot eerder overeenkomsten met Pfizer/BioNTech, AstraZeneca en Novavax en heeft het aantal bestellingen verhoogd, zei premier Scott Morrison. De verwachting was volgens hem

nooit dat alle vier de vaccins de eindstreep zouden halen. Bij de universiteit klonk teleurstelling. Er is te weinig tijd om het vaccin helemaal opnieuw te construeren, zei professor Paul Young in een verklaring. Dat zou de ontwikkeling met een jaar vertragen. De regering heeft 20 miljoen extra doses besteld bij AstraZeneca en 11 miljoen bij het Amerikaanse Novavax. Volgens minister Greg Hunt van Volksgezondheid zullen er meer dan 140 miljoen doses beschikbaar komen in Australië. Het land met 25 miljoen inwoners denkt in maart te kunnen beginnen met inenten.

AstraZeneca gaat met Russen kijken naar combineren vaccins

LONDEN — De Brits-Zweedse farmaceut AstraZeneca gaat onderzoeken of het samen met de universiteit van Oxford ontwikkelde coronavaccin gecombineerd kan worden met het Russische Spoetnik V-vaccin. AstraZeneca gaat daarvoor een samenwerking aan met het Gamaleja Instituut, dat het Russische vaccin ontwikkelde.

Het Spoetnik V-coronavaccin is volgens de ontwikkelaars meer dan 90 procent effectief, terwijl dat van AstraZeneca een effectiviteit van ruim 70 procent heeft. Mogelijk kan dat ook omhoog naar 90 procent door een combinatie van

doses, maar dat wordt nog nader onderzocht. De ontwikkelaars van het Russische vaccin hadden vorige maand op Twitter al voorgesteld om de twee vaccins te combineren. Zowel het Oxford-vaccin als het Russische vaccin is gebaseerd op een onschadelijk virus om zo het lichaam instructies te geven om bepaalde proteïnen aan te maken. Die techniek werd eerder gebruikt voor een ebolavaccin. De samenwerking kan wellicht wel op weerstand rekenen in Groot-Brittannië. Dat land maakte in juli bekend dat Russische staatshackers hadden geprobeerd informatie over vaccins te stelen van universiteiten en farmaceutische bedrijven wereldwijd.

Greta Thunberg kritisch op voortgang na Parijsakkoord

STOCKHOLM — De Zweedse klimaatactiviste Greta Thunberg heeft zich in een video kritisch uitgelaten over landen die het klimaatakkoord van Parijs hebben ondertekend. Volgens Thunberg hebben de landen vijf jaar na dato nog te weinig gedaan om echt een verschil te maken.

“Er is veel gebeurd sinds 2015, maar de actie die we nodig hebben, is nog lang niet in zicht”, zegt de Zweedse. In Parijs werd afgesproken dat de opwarming van de aarde beperkt moest blijven tot gemiddeld 2 graden Celsius. Volgens de Verenigde Naties koerst de wereld met de huidige uitstoot af op een opwarming van 3 graden Celsius.

“We gaan nog steeds snel de verkeerde kant op. De mensen die de beslissingen nemen, verspillen allemaal kostbare tijd door mazen in de wet te vinden en loze woorden te spreken”, aldus Thunberg.

“Onze hoop is gericht op de mensen, het volk. Zij kunnen het verschil maken”, stelt Thunberg verder. De zeventienjarige activist zegt geen vertrouwen te hebben in de wereldleiders.

Zaterdag is het vijf jaar geleden dat het klimaatakkoord van Parijs werd getekend. Wereldwijd vinden er 2500 demonstraties plaats voor meer actie tegen klimaatverandering, veel bijeenkomsten zijn online vanwege het coronavirus.

Joe Biden en Kamala Harris beiden Persoon van het Jaar

Foto: Shutterstock

Archief foto: Joe Biden en Kamala Harris tijdens een verkiezingsconferentie

NEW YORK — Het Amerikaanse weekblad *Time* heeft aankomend president Joe Biden en zijn aanstaand vicepresident Kamala Harris verkozen tot Persoon van het Jaar 2020. Het weekblad kiest al sinds 1927 elk jaar de persoon die dat jaar de meeste invloed heeft gehad. Tot twintig jaar geleden gebeurde dat onder de titel Man van het Jaar.

Hoofdredacteur Edward Felsenthal van het blad: “De komende vier jaar zul-

len voor hen en voor ons allemaal een enorme test worden om te zien of ze de

EU verlengt sancties voor Rusland om inlijving Krim

BRUSSEL — De Europese Unie verlengt de economische sancties die Rusland zijn opgelegd voor zijn optreden tegen Oekraïne met nog eens een halfjaar. De strafmaatregelen gelden sinds 2014, toen Rusland het Oekraïense schiereiland de Krim annexeerde en zich mengde in de strijd in Oost-Oekraïne. Rusland schond daarmee volgens de EU het internationaal recht.

De sancties bestaan uit een invoerverbod in Europa voor producten uit de Krim. Europese bedrijven mogen ook geen toeristische diensten aanbieden en goederen en technologieën

exporteren op het gebied van onder meer telecommunicatie en energie. De strafmaatregelen hebben er mede voor gezorgd dat de Russische economie al jaren sukkelt.

Enorme ijsberg koerst opnieuw af op eiland

PARIJS — Het lijkt een kwestie van tijd voor een grote ijsberg in de buurt van de Zuidpool een eiland ramt. Dat kan leiden tot een natuurramp voor de dieren die daar leven, zoals pinguïns en zeehonden. Waarschijnlijk loopt de massa ijs nog deze maand aan de grond bij het eiland Zuid-Georgia, waarschuwt de Europese ruimtevaartorganisatie ESA, die de schots in de gaten houdt met satellieten.

De ijsberg, die de naam A-68A heeft gekregen, is een van de grootste massa's ijs die ooit van de Zuidpool zijn afgebroken. Hij is ongeveer even groot als de provincie Noord-Brabant en weegt vele miljoenen kilo's. Hij brak op 12 juli 2017 af van het zogenoemde Larsen C-ijsplateau. Aanvankelijk bleef hij nog op zijn plek dobberen, maar begin 2019 raakte de ijsberg op drift en ging hij de open zee op. Half november was hij op 350 ki-

lometer afstand van Zuid-Georgia. Daarna leek de ijsberg af te buigen en langs Zuid-Georgia richting de Atlantische Oceaan te drijven. De ijsberg heeft sindsdien echter een nieuwe bocht gemaakt en bevindt zich nog maar op 120 kilometer van het eiland.

Zuid-Georgia ligt in het zuiden van de Atlantische Oceaan, ongeveer ter hoogte van het zuidelijkste puntje van Argentinië. Het eiland

valt onder Brits gezag en is in principe onbewoond, hoewel er af en toe wetenschappers verblijven. Als de ijsberg aan de grond loopt in de ondiepe wateren bij Zuid-Georgia, zou de ijsmassa daar tien jaar lang kunnen blijven liggen, doordat hij zo groot is. Voor de vele pinguïns en zeehonden op het eiland kan dat gevaarlijk zijn. Zij kunnen dan misschien niet meer naar zee om op voedsel te jagen. Bovendien kan het leven op de zeebodem sterven als de strandende ijsmassa over de grond schraapt. In 2004 strandde een andere grote ijsberg bij Zuid-Georgia. Aan de kust vonden onderzoekers later veel dode pinguïns en zeehondenpups.

Thuisbevalcultuur als Nederlands erfgoed ingeschreven

UTRECHT — De Nederlandse cultuur van het thuisbevallen wordt voortaan gezien als Nederlands immaterieel erfgoed. Dat melden de Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (Knov) en het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland.

“Er zijn bij de Nederlandse thuisbevalcultuur veel partijen betrokken, namelijk verloskundigen, kraamverzorgenden en (aanstaande) ouders. Bij al deze partijen leeft echter lang niet altijd het besef dat het thuisbevallen méér is dan een medische handeling, het is ook onderdeel van de Nederlandse immateriële cultuur”, aldus de trotse Knov. De voordracht door een speciale werkgroep werd volgens de organisatie onderschreven door kopstukken als wetenschapper Herman Pleij en schrijfster Carry Slee. En ook een bekende beschuiftfabrikant is het er helemaal mee eens. Binnenkort wordt een mo-

ment bepaald om de Nederlandse thuisbevalcultuur officieel bij te schrijven in de Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland, zegt de Knov. “We hopen dat de Nederlandse regering de thuisbevalcultuur in de toekomst gaat voordragen voor een Unesco-nominatie.”

Het thuisbevallen is niet het enige dat nieuw wordt bijgeschreven door het Kenniscentrum. Ook de Matthäus-Passion door de Nederlandse Bachvereniging in de Grote Kerk Naarden, Afro-Suri-naamse aflegrituelen, de Suri-

naams-Javaanse gamelantraditie en levende Nederlandse folkloredans zijn onder de nieuwe vermeldingen. Verder zijn een cluster van tien kortebaandraverijen en de Cramignon erbij. Dat laatste is een reidans die in klein aantal dorpen in de grensstreek tussen Limburg en België gedanst wordt

De Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland omvat na deze nieuwe bijbeschrijvingen bijna 180 vormen van immaterieel erfgoed, waaronder ambachten, feesten en sociale praktijken. Met de bijbeschrijving kunnen verantwoordelijke gemeenschappen laten weten dat ze voor het erfgoed willen zorgen en ook de zichtbaarheid ervan willen vergroten.

Brein achter Oostenrijks videoschandaal opgepakt

BERLIJN — De politie in Berlijn heeft een Oostenrijkse man gearresteerd die verdacht wordt het brein te zijn achter het schandaal waarin heimelijk gemaakte video-opnamen leidden tot de val van het Oostenrijkse kabinet in 2019.

De politie noemde de naam van de verdachte niet, maar Oostenrijkse media hebben hem herkend als de veertigjarige privé-detective Julian H. Hij wordt verdacht van handel en bezit van 3 kilo cocaïne en het illegaal filmen van mensen. Verwacht wordt dat de man wordt uitgeleverd aan Oostenrijk. Het schandaal staat bekend als Ibizaagate. In de video, gemaakt in 2017 en naar buiten gekomen in mei vorig jaar, is te zien dat vicekanselier Heinz-Christian Strache, de leider van coalitiepartij FPÖ

en een partijgenoot praten met een vrouw, die zich voordoet als een vermogende Russin. Het gesprek gaat over hoe de vrouw zo'n 250 miljoen euro kan investeren in Oostenrijk, bijvoorbeeld door de krant Kronen Zeitung te kopen. Die krant zou volgens Strache zijn partij dan ook een handje kunnen helpen bij de verkiezingscampagne. In november 2019 werden in Oostenrijk al twee mannen en een vrouw gearresteerd vanwege betrokkenheid bij Ibizaagate. Zij zouden hebben samengewerkt met Julian H. Het zou de bedoeling zijn geweest zo'n 400.000 euro te eisen van Strache en de FPÖ. Strache probeerde afgelopen oktober een politieke comeback te maken, maar die mislukte. De voormalige vicekanselier deed met een eigen partij mee aan lokale verkiezingen in Wenen, maar de partij haalde de kiesdrempel niet.

Trump spreekt voor het eerst ‘regering Biden’ uit

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump heeft voor het eerst min of meer erkend dat zijn tegenstander Joe Biden de verkiezingen heeft gewonnen. Trump nam in een enigszins cryptische tweet vandaag de toekomstige regering-Biden op de korrel.

“Nu de regering van Biden nog jaren een schandalige puinhoop zal zijn, is het voor het Hooggerechtshof van de Verenigde Staten veel gemakkelijker om de grondwet te volgen en te doen wat iedereen weet dat er gedaan moet worden. Ze moeten grote moed en wijsheid tonen. Red de VS!!!”, schreef de president. Sinds de verkiezingen heeft Trump vrijwel onophoudelijk, zonder bewijs te leveren, beweerd dat Biden door het plegen van verkiezingsfraude

heeft gewonnen. De president heeft tientallen rechtszaken aangespannen om de uitslag in zijn voordeel te veranderen, maar die zaken gingen allemaal verloren. Trumps enige hoop is nog een zaak die de Texaanse minister van Justitie aanspande tegen vier staten waar Biden won, maar waar Trump vier jaar geleden nog won. Volgens Texas zijn Georgia, Michigan, Pennsylvania en Wisconsin in de fout gegaan omdat zij in verband met de coronacrisis verkiezingsprocedures wijzigden. Dat zou illegaal zijn geweest. Critici en ook sommige partijgenoten van Trump noemen de stap van Texas een aanval op de democratie en een politieke stunt. Kenners geven de rechtsgang geen enkele kans van slagen en verwachten dat het Hooggerechtshof de zaak niet eens in behandeling zal nemen.

Spaanse Juan Carlos betaalt achterstallige belasting terug

De Spaanse koning-emeritus Juan Carlos heeft achterstallige belasting terugbetaald. Het gaat om een bedrag van meer dan 678.000 euro, lieten zijn advocaten woensdag weten aan Spaanse media. Over de details van het bedrag en de achterstallige belasting deden de advocaten verder geen uitspraken. Wel zou Juan Carlos, de vader van de huidige koning Felipe, volgens de krant El País naar de belastingdienst zijn gestapt om mogelijke vragen over vermeende illegale creditcardtransacties te voorkomen.

De 82-jarige koning wordt in Spanje onderzocht vanwege beschuldigingen van omkoping en corruptie. In augustus ging Juan Carlos in ballingschap.

Weken later werd duidelijk dat hij in de Verenigde Arabische Emiraten verbleef.

90-jarige voelt zich geweldig na coronaprik

Foto: en.wikipedia.org

De negentigjarige Britse grootmoeder die als eerste persoon ter wereld het goedgekeurde coronavaccin van Pfizer toegediend kreeg, voelt zich geweldig. Beelden van Margaret Keenan gingen de wereld over toen ze de prik kreeg tijdens een kort verblijf in een ziekenhuis van het Engelse Coventry.

Nadat ze het ziekenhuis mocht verlaten, liet ze in een verklaring weten dat het krijgen van het vaccin 'een enorme dag was voor mij persoonlijk en voor de rest

van de wereld'. Ze drong er bij anderen opnieuw op aan zich te laten inenten. Ze zei blij te zijn dat ze naar huis kan en daar wat 'quality time met mijn familie kan doorbrengen'. Keenan hoopt volgende week 91 te worden.

Groot-Brittannië is het eerste westerse land dat is begonnen de bevolking in te enten. Het wordt gezien als een keerpunt in de strijd om de ziekte te verslaan in het zwaarst getroffen land van Europa, met meer dan 61.000 coronadoden.

1000 kilo hasj op dromedarissen

Foto: Shutterstock

De Marokkaanse politie heeft op een kudde van tien dromedarissen zonder begeleider een partij van meer dan 1000 kilo hasj aangetroffen. De vondst op de eenbultige dieren, in Marokko kamelen genoemd, werd gedaan in de zuidoostelijke regio Errachidia, in de woestijn in de richting van Algerije.

De nationale veiligheidsdienst DGSN liet weten dat er een aanhouding is verricht. De dienst had een dag eerder een inbeslagname gemeld van bijna twee ton hasj

in de buurt van Laayoune, dat in het door Marokko gecontroleerde deel van de Westelijke Sahara ligt. Die partij lag 'begraven in het zand' en werd ontdekt nadat een koeltruck met twee opblaasboten en vier buitenboordmotoren was tegengehouden. Vier verdachten werden opgepakt. Marokko is een van de grootste cannabisproducenten ter wereld. De autoriteiten zeggen de lucratieve softdrug hard aan te pakken. Vorig jaar werd bijna 180 ton in beslag genomen.

Europese prijzen voor de Volkskrant en Het Parool

De Volkskrant is uitgeroepen tot best vormgegeven nationale krant van Europa. Het Parool won deze prijs in de categorie regionale kranten. Beide titels mogen zich het komende jaar European Newspaper of the Year noemen, zo werd gisteren bekend.

De jury prijst de 'creatieve en andere benadering van

onderwerpen' door de Volkskrant, zowel in print als online. De krant focust zich op visuele journalistiek en kiest vaak voor zaken die andere media niet op die manier hebben, luidt het oordeel.

Van Het Parool, dat de prijs al eerder in de wacht sleepte, roemde de jury onder meer 'de relaxte lay-out' en de

Mensen

Het Renaissance Curaçao Resort bewijst een goede buur te zijn van het nabij gelegen Curaçao Medical Center (CMC) in hartje Otrobanda. Naar aanleiding van de inzet als ook de toewijding van het CMC-personeel tijdens de Covid-19-pandemie, heeft het hotel de zorgverleners verblijd met 190 ontbijtboxen. Hiermee wil het Renaissance Curaçao Resort de burens bedanken voor hun waardevolle bijdrage in de zorg van patiënten, aldus Angelo Martes, directeur Human Resort van het hotel.

Drive-in kerstmarkt opent in Kalkar

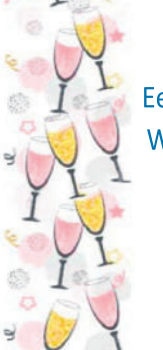
In het Duitse pretpark Wunderland Kalkar opende gistermiddag in een enorme hal 'een drive-in kerstmarkt'. Binnen is van de halconstructie weinig meer te zien, want het bedrijf heeft onder leiding van de Nederlandse chef Han Groot Obbink een winters *Weihnachtslandschaft* gecreëerd. De drive-in kerstmarkt is ingegeven door de coronamaatregelen die menselijk contact beperken en kerstmarkten vrijwel onmogelijk hebben gemaakt. De bezoekers worden geacht in hun auto te blijven maar kunnen wel eten en drinken kopen in de stands langs de route. Het pretpark op het terrein van een voormalige nooit in gebruik genomen kerncentrale ligt 14 kilometer stroomopwaarts aan de

Foto: Shutterstock

Rijn gemeten vanaf de Nederlandse grens. Met uitzondering van kerstavond kunnen de bezoekers tot 1 januari met hun auto voor 12,50 euro door de romantische droomwereld rijden tussen 16.30 en 21.00 uur. Het is tegen betaling ook mogelijk de

route af te leggen met warme stoofschotels aan boord. Er is in Duitsland in het kader van de coronamaatregelen geen nationaal verbod op kerstmarkten afgekondigd maar de meeste kerstmarkten zijn geschrapt door deelstaten of de betrokken gemeenten, zoals bijvoorbeeld Aken, Bonn, Bremen, Düsseldorf, Münster en Keulen. In sommige gemeenten worden alternatieven aangeboden zoals Berlijn en Essen.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie

(kort en bondig, liefst met foto) naar:

o.v.v. "mensen".

Schilderij van bijna 3 ton uit papiercontainer gered

De politie op het vliegveld van Düsseldorf heeft een schilderij van de Franse surrealistische schilder Yves Tanguy ter waarde van 280.000 euro uit een container met oud papier kunnen redden.

Een zakenman had een platte kartonnen doos met het kunstwerk van 40 bij 60 centimeter bij de balie achtergelaten voor een vlucht naar Tel Aviv. Hij realiseerde zich pas later dat hij zijn handbagage was vergeten. Een neef van de man ging vanuit België naar het vliegveld in Düsseldorf en maakte melding van het verlies. Een rechercheur nam contact op met het schoonmaakbedrijf, dat de oudpapiercontainers grondig doorzocht. Het waardevolle schilderij zat onderin, meldde de politie. Het familielid heeft het werk van de Franse schilder teruggekregen.

Foto: Shutterstock

'liefdevol vormgegeven details bij alle artikelen'.

De beoordelaars keken naar 164 kranten uit 25 landen voor deze 22e editie van de European Newspaper Award. De beste lokale krant is dit jaar het Luxemburgse Contacto. Die Zeit in Duitsland is uitgeroepen tot beste wekelijkse krant.

Raaf net zo intelligent als mensaap

De raaf is net zo intelligent als de mensaap. Raven begrijpen hoeveelheden, het verband tussen oorzaak en gevolg, en communiceren even goed als chimpansees en orang-oetans, melden wetenschappers van de Duitse Osnabrück Universiteit en het Max Planck Instituut voor Ornithologie.

Foto: Shutterstock

In het onderzoek, gepubliceerd in het tijdschrift *Scientific Reports*, vergeleken wetenschappers de fysieke en sociale cognitieve vaardigheden van raven met die van chimpansees en orang-oetans. De raven voerden testen uit die oorspronkelijk zijn ontwikkeld voor apen.

De acht raven in de studie kregen taken om bijvoorbeeld hun geheugen of communicatievaardigheden te testen. De vogels moesten onder meer met hun snavel traktaties onder de juiste

omgekeerde bekers aanwijzen, nadat de bekers van positie waren gewisseld. Die test is vergelijkbaar met het spel balletje-balletje.

Al vanaf vier maanden oud blijken raven dezelfde cognitieve vaardigheden te hebben als volwassen apen.

Muurschildering Banksy opgedoken in Bristol

In het Britse Bristol is een nieuwe muurschildering opgedoken die sterk op het werk van graffiti kunstenaar Banksy lijkt. Het kunstwerk toont een oudere vrouw die in een zakdoek niest terwijl haar kunstgebit eruit vliegt. Bewoners vonden volgens de *Bristol Post* het werk gisterochtend op Vale Street in de wijk Totterdown. Rond 11.00 uur had een kleine menigte zich bij het werk verzameld. Het is nog niet bevestigd of het werk echt van de kunstenaar is.

Banksy staat bekend om zijn maatschappijkritische werk, dus gesuggereerd wordt dat dit werk naar het coronavi-

rus verwijst. Een bewoner grapt dat het kunstwerk ook een verwijzing kan zijn naar de harde wind op Vale Street. De straat staat bekend als de steilste straat van Engeland.

Wie Banksy is, is nog altijd een raadsel. Wel is bekend dat hij afkomstig is uit Bristol. Met zijn werk uit hij kritiek op de maatschappij. Geregeld duiken zijn kunstuitingen op op plaatsen waar iets aan de hand is, meestal in de vorm van een muurschildering.

Zo schilderde hij meerdere werken op de Palestijnse kant van de muur tussen Palestina en Israël.

Leeuwjes in DierenPark Amersfoort af en toe buiten

DierenPark Amersfoort heeft er twee jonge leeuwjes bij. Leeuwin Sabi heeft twee vrouwelijke welpen op de wereld gezet, aldus het park gisteren. De dieren zijn een paar weken geleden al geboren, maar nu voor het eerst te zien voor bezoekers van het park.

Leeuwin Sabi beviel na een draagtijd van vier maanden in de avonden van de tweeling. Dat gebeurde op een rustige plek in het binnenverblijf. De leeuwin en

haar welpen hebben zich enkele weken niet vertoond. De leeuwjes zoeken nu uit zichzelf af en toe de buitenlucht op.

DierenPark Amersfoort heeft twee volwassen leeuwinen en een leeuw. Mannetjesleeuw Ramzes kwam in juli bij de leeuwinen wonen en heeft nu voor een eerste nestje gezorgd.

Volgens dierversorger Marc Belt zorgt leeuwin Sabi goed voor haar nageslacht.

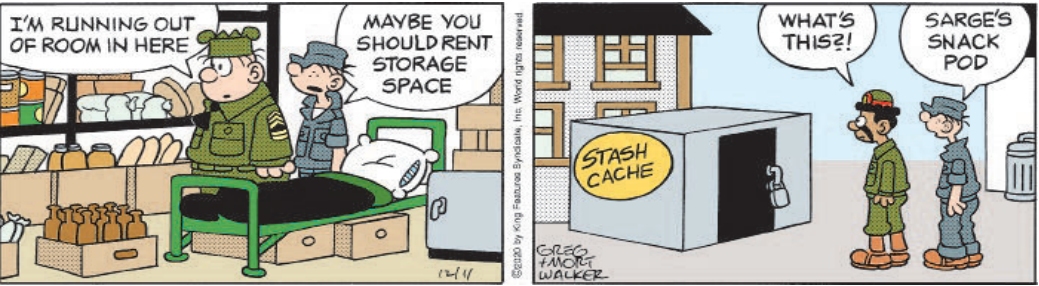
Buckles

By David Gilbert

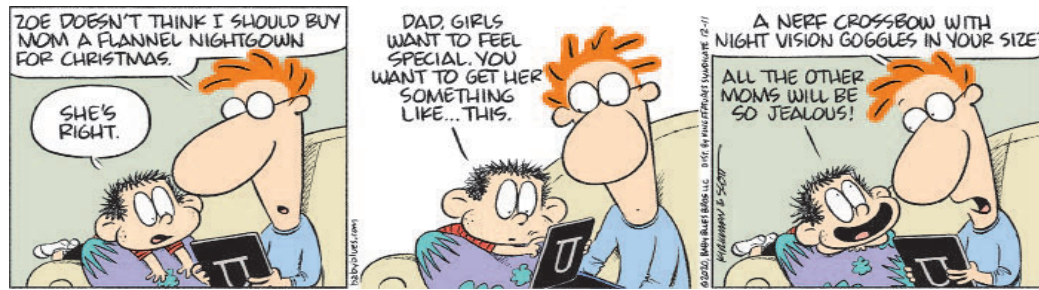
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Sport

Dumfries blij met zege PSV

EINDHOVEN — Denzel Dumfries was een tevreden aanvoerder na de winst van PSV op Omonia Nicosia. “Zelf met 4-0 winnen en dan horen dat Granada punten heeft laten liggen in Griekenland”, doelde hij op het gelijkspel in Thessaloniki (0-0). En dus zijn we groepswinnaar.”

“Ik denk dat we het ook wel hebben verdiend om de poule te winnen”, zei Dumfries voor de camera van *FOX Sports*. “We hebben goede Europese wedstrijden gespeeld. Ik denk dat we best tevreden mogen zijn.” Dumfries droeg met een tref-fer bij aan de zege. Hij benut-te een strafschop, die hij zelf had versierd. Malen en Eran Zahavi misten dit seizoen al vanaf de 11 meter. “Ik stond al hoog op het lijstje”, lachte Dumfries. “Misschien stijg ik nu nog een beetje.” De groepswinst levert PSV niet alleen ruim 1 miljoen euro op. Belangrijker is dat de club uit Eindhoven nu een beschermde status tijdens de loting voor de zestiende fin-ales geniet. PSV ontloopt namelijk de

andere poulewinnaars van de Europa League en stuit ook niet direct op de beste nummers drie van de poules uit de Champions League. Dit betekent dat de Eindho-vense ploeg in de zestiende finales het niet hoeft op te nemen tegen clubs als Man-chester United, Arsenal en AS Roma. PSV was veel sterker dan de huidige nummer zes van de Cypriotische competitie. Het overwicht leverde in de 36e minuut de openingstreffer op. Mohamed Ihattaren diri-geerde Max richting de ach-terlijn en de Duitser vond de voet van Donyell Malen (1-0). PSV kwam na 63 minu-ten op 2-0 door een benutte strafschop van Denzel Dum-fries. De aanvoerder mocht een penalty nemen nadat hij

in het strafschopgebied was gevloerd door de ingevallen Jan Leijacks.

Voorts ontbreekt Feyenoord voor het zesde seizoen op rij in de knock-outfase van de Europa League. De ploeg kon in Oostenrijk de am-bities niet waarmaken en ging tegen Wolfsburg AC roemloos met 1-0 onderuit. Hierdoor eindigde de Rotter-damse club als nummer drie in groep K. Feyenoord had in Klagenfurt een overwinning nodig om zich bij de laatste 32 ploeg-en te scharen. De ploeg van Dick Advocaat dwong echter veel te weinig af tegen de nummer zeven van Oosten-rijk. Wolfsburg AC, dat eind ok-tober al verrassend met 4-1 won in De Kuip, overwintert als nummer twee van de poule voor de eerste keer in Europees verband. Dinamo Zagreb, vooraf al zeker van de groepswinst, sloot de pou-lefase af met een overwin-

ning tegen hekkensluiter CSKA Moskou (3-1).

In het Kroatische Rijeka ging AZ onnodig met 2-1 onderuit. Een zege op het al uitgeschakelde Rijeka was voldoende geweest om op eigen kracht door te stot-en naar de knock-outfase. In Alkmaar zegevierde AZ eind oktober nog met 4-1 over Rijeka. De voorbereiding op het cruciale duel verliep voor AZ zeer onrustig. Bij de Alkmaarders werd Slot za-terdag per direct ontslagen, omdat hij buiten medewet-en van de clubleiding in gesprek was gegaan met Feyenoord om volgend sei-zeen Dick Advocaat op te volgen. Pascal Jansen, assistent van Slot, werd aangewezen als opvolger. Tijdens diens officiële debuut verloor AZ zondag van FC Groningen (1-2), een wedstrijd die de thuisploeg bovendien met negen man bëeindigde.

Robinho ook in hoger beroep veroordeeld

MILAAN — De Braziliaanse voetballer Robinho is ook in hoger beroep veroordeeld tot een cel-straf van negen jaar. Dit is vanwege zijn rol in een groepsverkrachting van een 22-jarige Albanese vrouw in een nachtclub in Milaan in 2013.

Het hof in Milaan achtte hem schuldig aan de tenlas-telegging en bevestigde het eerdere vonnis van de recht-bank in 2017. De 36-jarige Zuid-Amerikaan kan de uit-spraak nogmaals aanvech-ten in Italië. Hij ontkent alle beschuldigingen.

Robinho, die 100 interlands speelde, zou in oktober voor zijn vroegere club Santos gaan voetballen in zijn ge-boorteland. Door alle ophef over zijn veroordeling en zijn lopende beroepszaak dreigden tal van sponsors van de club zich terug te trekken. De betrokken par-tijen zagen daarna af van een hernieuwd dienstver-band. De Braziliaanse voetballer werd in 2009 al eens vrijge-sproken van verkrachting toen hij voor Manchester Ci-ty voetbalde. Robinho kwam onder meer ook uit voor Re-al Madrid en AC Milan.

Lille verliest van Celtic

GLASGOW/PRAAG — Het al geplaatste LOSC Lille heeft tijdens zijn laatste duel in groep H van de Europa League de koppositie uit handen gegeven. De Fransen gingen met 3-2 onderuit bij Celtic.

AC Milan profiteerde ervan. Door met 1-0 te winnen bij Sparta Praag gaat de Itali-aanse club als groepswin-naar door naar de zestiende finales. Voor rust zorgden Christop-her Jullien en Callum Mc-Gregor, vanaf de strafschop-stip, voor een 2-1 voorsprong voor Celtic. Lille-aanvaller Jonathan Ikoné had tus-sen de doelpunten door nog

gelijkgemaakt. Timothy Weah bracht Lille in de 71e minuut opnieuw langszij, maar David Turnbull hielp de Schotten na een rake volley alsnog naar de eerste Europese overwinning dit seizoen.

AC Milan beleefde een pro-bleemloze avond in Praag. De Italianen wonnen een tam duel dankzij een knap-pe goal van de 21-jarige Jens Hauge. Hij soleerde zich vrij en prikte de bal binnen voor het enige doelpunt van de wedstrijd. Mandekker Do-minik Plechaty moest bij de Tsjechen in de slotfase het veld verlaten met een rode kaart.

Jong Oranje op EK tegen Duitsland, Hongarije en Roemenië

NYON — Jong Oranje speelt volgend jaar op het EK tegen Duitsland, Hongarije en Roemenië. De ploeg van bondscoach Erwin van de Looi is op het eindtoernooi in Hongarije en Slovenië ingedeeld in groep A.

Omdat in de zomer van 2021 het uitgestelde EK voetbal wordt gehouden, is het EK voor voetballers onder 21 jaar opgeknipt in twee delen. De groepsfase vindt plaats van 24 tot en met 31 maart. De nummers 1 en 2 van de vier groepen gaan door naar de knock-outfase, die van 31 mei tot en met 6 juni wordt gehou-den. De finale is in de Slo-veense hoofdstad Ljubljana.

Oranje begint op 24 maart tegen Roemenië. Drie da-gen later is Duitsland de tegenstander. De poulefase wordt door de ploeg van Van de Looij op 30 maart afgesloten met een duel met gastland Hongarije. Jong Oranje plaatste zich als groepswinnaar voor het EK. Voor het eerst sinds 2013 zijn de beloften van Oranje weer vertegenwoor-digd op een Europese eind-ronde.

In totaal doen er zestien landen mee. Groep B be-staat uit gastland Slovenië, Spanje, Tsjechië en Italië. Rusland, IJsland, Frank-rijk en Denemarken spe-

Jong Oranje-coach Van de Looi: Een klassieker tegen Duitsland is voor iedereen leuk.

len in groep C en Portugal, Kroatië, Engeland en Zwit-serland zijn ingedeeld in groep D.

Het vorige EK werd gewon-nen door Spanje, dat in de finale Duitsland met 2-1 versloeg.

Infantino weer in opspraak

BERN — Voorzitter Gianni Infantino van de wereldvoetbalbond FIFA is weer in opspraak gekomen. Hij zou volgens speciale aanklager in Zwitserland Stefan Keller kunnen worden vervolgd vanwege het gebruik van een privéjet.

“Er zijn duidelijke tekenen van strafbaar gedrag aan de kant van de FIFA-voor-zitter”, liet de aanklager in een persverklaring weten. In een eerste reactie toon-den de FIFA en Infantino zich ‘geschokt’ door de aan-klacht van Keller. “Dit is zowel kwaadaardig als lasterlijk. Het toont zijn extreme vooringenomen-heid. Dit grenst aan ka-raktermoord”, betoogde de

FIFA, die alle nodige juri-tische stappen tegen Keller wil gaan ondernemen. Keller was ingehuurd door het Openbaar Ministerie in Zwitserland om dubi-euze ontmoetingen tussen Infantino en het voorma-lige hoofd van het federale parket, Michael Lauber, te onderzoeken. Lauber deed destijds een onderzoek naar de FIFA wegens corruptie. De bijeenkomsten tussen Infantino en Lauber wer-den aanvankelijk geheim gehouden en niet gedocu-menteerd. Lauber moest daarom aftreden.

Keller zei dat hij aanklach-ten tegen Infantino had bestudeerd wegens het ge-bruik van een privéjet tus-sen Suriname en Zwitser-land. Hij vindt nu een strafrech-telijk onderzoek naar on-behoorlijke bedrijfsvoering door de FIFA-preses nood-zakelijk.

De ethische commissie van de FIFA startte eerder al een voorlopig onderzoek in deze kwestie, maar sloot de zaak in augustus af wegens ‘gebrek aan geloofwaardig bewijs’.

Carlsen en Caruana opnieuw naar schaaktoernooi Wijk aan Zee

WIJK AAN ZEE — Wereldkampioen Magnus Carlsen (30) maakt in januari weer zijn opwachting op het Tata Steel Chess Tournament in Wijk aan Zee. Het wordt al de zeventiende deelname in Noord-Holland voor de Noorse aanvoerder van de wereldranglijst.

Ook titelverdediger Fabiano Caruana, de nummer 2 van de wereld, is er opnieuw bij. Ian Nepomniachtchi, Maxime Va-chier-Lagrave en Shakhriyar Mamedyarov zijn de andere drie schakers uit de mondiale top 10. De Nederlander Anish Giri, de nummer 11 van de wereld, doet ook mee aan het toernooi in eigen land, even-als het zeventienjarige talent Alireza Firouzja uit Iran. “Mensen waarderen het enorm dat Tata Steel, de ge-meente Beverwijk en de ove-rige autoriteiten zoveel moei-

te doen om een van de meest gezaghebbende schaaktoer-nooien in de wereld toch door te kunnen laten gaan”, aldus toernooirecteur Jeroen van den Berg. “Schaaklieheb-bers staan al bijna een jaar droog waar het gaat om grote klassieke internationale toer-nooien. Het Tata Steel Chess Tournament 2021 wordt ge-zien als een baken van hoop. Wereldwijd wordt er reikhal-zend naar uitgekeken.” De 83e editie van Tata Steel Chess wordt van 15 tot en met 31 januari gehouden.

Napoli groepswinnaar

NAPELS — In een historische thuiswedstrijd heeft Napoli zich verzekerd van de eindzege in groep F van de Europa League. De Italiaanse voetbalclub stond concurrent Real Sociedad een gelijkspel toe: 1-1.

Daarmee plaatste de ploeg van trainer Gennaro Gatt-uso zich als groepswinnaar voor de volgende ronde en had de Spaanse tegenstan-der als nummer twee, met dank aan het verliezende AZ (2-1 bij HNK Rijeka), ook reden tot juichen. Het eerste doelpunt kwam

op naam van Piotr Zieli-n-ski.

De Pool knalde in de 35e minuut fraai raak. Real Sociedad leek daarna de gelijkmaker niet te kunnen afdwingen, maar de Bra-ziliaan Willian José sloeg in de extra tijd alsnog toe.

Verstappen: Minder fouten gemaakt, constanter geworden

ABU DHABI — Max Verstappen heeft zijn beste seizoen in de Formule 1 gereden. “Ik heb minder fouten gemaakt en ben constanter geworden”, zei de Limburger van Red Bull Racing tegen Verstappen.com in Abu Dha-bi, waar dit weekeinde de zeventiende en laat-ste race van het seizoen wordt verreden.

Verstappen won dit jaar de jubileumrace van de For-mule 1 op Silverstone (70th Anniversary Grand Prix) en eindigde nog negen keer op het podium (zes keer twee-de en drie keer derde). Daar stonden vijf uitvalbeurten tegenover. Hij heeft nog een kans om als tweede te eindigen in het kampioen-schap achter wereldkam-pioen Lewis Hamilton. Dat zou dan ook meteen zijn beste eindklassering zijn. De Nederlander eindigde vorig jaar als derde. “Vorig jaar was ook al best goed, maar je leert toch altijd weer dingen bij. Bijvoor-beeld weten wanneer je wel of geen risico kunt nemen en je auto heel houden. Aan pure snelheid valt niet veel te winnen. Iedere coureur die de Formule 1 bereikt, is namelijk al snel. Maar er-varing maakt je een betere coureur”, aldus Verstappen. De auto van Red Bull was tegen het einde van het vorige seizoen bijna gelijk-waardig aan die van Merce-des, waardoor het team met grote verwachtingen aan dit seizoen begon, dat vanwege

Max Verstappen

de coronapademie pas in ju-li op gang kwam en minder races dan in voorgaande jaren telde. “Aan het be-gin van het jaar verwacht-ten we, of hoopten we, voor het kampioenschap mee te kunnen doen. Helaas is dat niet gelukt. Toch hebben we nog altijd flink wat podium-

plaatsen gescoord, heel goe-li de races gereden en veel lol gehad. We zijn nog steeds het op één na beste team in de Formule 1. Dat is niet slecht”, meent Verstappen.

De 23-jarige coureur gaat in 2021 zijn zevende sei-zeen in de koningsklasse

in. “Natuurlijk zal Mer-cedes ook dan snel zijn en moeilijk te kloppen, want aan de auto’s verandert niet veel. Daarom was het voor ons belangrijk om tot het einde van het jaar pro-gressie te blijven maken en de auto nog beter te leren begrijpen.”